

Opiskelijoiden tyytyväisyys ja opintoja vaikeuttavat tekijät HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa

Sanna-Maija Kortelainen

<p>Tekijä tai tekijät Sanna-Maija Kortelainen</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2009</p>
<p>Raportin nimi Opiskelijoiden tyytyväisyys ja opintoja vaikeuttavat tekijät HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 40 + 22</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Maria Haukka</p>	
<p>Korkeakoulujen tavoitteena on tarjota opiskelijoilleen korkealuokkaista opetusta ja kouluttaa opiskelijoistaan vahvoja alansa ammattilaisia. Opiskelijoiden tyytyväisyyden tarkkailu, ja siihen panostaminen on tärkeää, jotta mahdollistetaan opiskelijoiden ripeä eteneminen, koulun loppuun suorittaminen ja onnistunut työelämään siirtyminen.</p> <p>Tässä kvantitatiivisessa opinnäytetyössä raportoidaan HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tyytyväisyyttä ja opintoja vaikeuttavia tekijöitä. Opinnäytetyön perustana toimii tutkimus, joka suoritettiin internet-kyselyn avulla keväällä 2012. Kyselyn tuloksia analysoitiin tilastollisesti käyttämällä pääkomponenttianalyysiä, Kruskal-Wallis -testiä sekä Spearmanin korrelaatiokerrointa.</p> <p>Tutkimuksen tulokset osoittivat, että HAAGA-HELIAN opiskelijat ovat keskiarvoa tyytyväisempiä valitsemaansa ammattikorkeakouluun. Tulokset osoittivat koulutusohjelman ja tilojen toimivuuden, sekä ohjauksen ja opetuksen tasojen vaikuttavan eniten opiskelijoiden tyytyväisyyteen. Myös toimipisteiden välillä huomattiin tilastollisesti merkittävää eroa tyytyväisyydessä.</p> <p>Tutkimuksesta kävi myös ilmi, että listatuilla opintoja vaikeuttavilla tekijöillä ei ollut opiskelijoille yleisesti ottaen kovinkaan suurta merkitystä. Näistä tekijöistä kuitenkin ajan hallinnalla, väsymyksellä, työssäkäynnillä, heikolla motivaatiolla ja heikolla taloudellisella tilanteella huomattiin olevan suurin painoarvo. Myös vaikeuttavia tekijöitä tutkittaessa todettiin joissakin kohdista tilastollisesti merkittävää eroa toimipisteiden välillä.</p>	
<p>Asiasanat Korkeakouluopiskelu, tyytyväisyys, motivaatio, kvantitatiivinen tutkimus</p>	

Degree programme in Business

<p>Authors Sanna-Maija Kortelainen</p>	<p>Group or year of entry 2009</p>
<p>The title of thesis STUDENT SATISFACTION AND COMPLICATING FACTORS OF STUDYING AT HAAGA-HELIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES</p>	<p>Number of pages and appendices 40 + 22</p>
<p>Supervisor(s) Maria Haukka</p>	
<p>Universities strive towards offering their students upscale degrees, which prepare them for their future careers. Monitoring and improving student satisfaction is important in order to assist students in advancing towards their careers as quickly as possible.</p> <p>This research concentrates on examining student satisfaction at HAAGA-HELIA University of Applied Sciences. It also investigates how largely certain complicating factors hinder its students' studies. The basis of this dissertation lies in a survey conducted in spring 2012. The data was quantitatively analysed using principal components analysis, Kruskal-Wallis test and Spearman's rank-order correlation among others.</p> <p>The results indicate that student satisfaction at HAAGA-HELIA is above average. Results also suggest that the functionality of degree programs and premises, and the quality of teaching have the strongest influence on satisfaction levels. Furthermore, statistically significant differences in student satisfaction were discovered between respondents from different premises.</p> <p>The results showed that the complicating factors listed in the survey had relatively little effect on the University's students. However it was recorded that out of these factors time management, fatigue, work, poor motivation and poor financial situations had the most influence. Statistically, significant differences in the effects of these factors were discovered between respondents from different premises.</p>	
<p>Key words Student satisfaction, motivation, quantitative research</p>	

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimuskysymykset.....	2
1.2	Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen rajaus.....	2
1.3	HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu.....	3
2	Opiskelijoiden hyvinvointi ja motivaatio.....	5
2.1	Hyvinvoiva opiskeluympäristö.....	5
2.2	Katsaus motivaatioteorioihin.....	6
3	Opiskelijoiden tyytyväisyys.....	10
3.1	Aiemmat opiskelijatyytyväisyystutkimukset.....	10
3.2	Herzbergin kahden faktorin teoria.....	11
3.3	Edwin Locken työtyytyväisyysteoria.....	12
3.4	Tyytyväisyyden ja motivaation merkitys suoritukselle.....	14
4	Tutkimuksen toteutus.....	15
4.1	Datan kuvaus.....	15
4.2	Analyysimenetelmät.....	16
4.3	Analysointia edeltävät suoritteet.....	18
4.4	Summamuuttujien muodostaminen.....	18
5	Tulokset.....	21
5.1	Opiskelijoiden tyytyväisyys.....	21
5.2	Opiskeluja vaikeuttavien tekijöiden arviointi.....	24
6	Pohdinta.....	26
6.1	Opiskelijoiden yleinen tyytyväisyys.....	26
6.2	Opintoja vaikeuttavat tekijät.....	29
6.3	Tutkimuksen validiteetin, reliabiliteetin ja etiikan tarkastelu.....	32
6.4	Kehitysehdotukset.....	34
6.5	Oman oppimisen arviointi.....	35
	Lähteet.....	37
	Liitteet.....	41

1 Johdanto

Vuosittain kymmenet tuhannet nuoret ja aikuiset aloittavat opintonsa korkeakouluissa, tavoitteenaan laadukas korkeakoulututkinto. Ikäluokkien pienentyessä on Suomen korkeakoulujen välinen kilpailu kuitenkin jatkuvassa kasvussa. Koulut kilpailevat keskenään rajallisesta määrästä opiskelijoita, joita ilman ne eivät voisi menestyä. Samalla koulut kilpailevat myös hyvästä opiskelijamateriaalista ja pyrkivät haalimaan laitokseensa hyviä, nopeasti eteneviä ja motivoituneita opiskelijoita. Potentiaaliset opiskelijat hakevat parhaita mahdollista koulutusta, joten koulujen on pystyttävä todistamaan pätevyytensä kouluttaa opiskelijoistaan vahvoja alansa ammattilaisia. Koska Suomessa korkeakoulutus on valtion maksamaa, odotetaan koulujen myös suoriutuvan tästä tehtävästä mahdollisimman tehokkaasti ja nopeasti.

Opiskelijat kokevat suuria henkisiä ja älyllisiä harppauksia korkeakouluopintojensa aikana. Valittu oppilaitos ja koulutusala muokkaavat opiskelijoiden ajatuksia ja arvoja sekä vaikuttavat heidän tulevaisuuteensa. Tästä syystä oppilaitosten merkitystä kasvattajana ei tulisi vähätellä, ja koulujen jatkuvaan kehittymiseen tulisi panostaa. (Pascarella & Terenzini 1991, 556–566.) Korkeakoulujen tehtävänä on valmistaa opiskelijoitaan tulevaan ammattiinsa sekä tarjota hyvät puitteet opiskelulle. Koulun tehtäviin kuuluu myös huolehtia opiskelijoidensa viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista sekä tukea heitä tarvittaessa. Jos tästä poiketaan, on vaarana, että opiskelija keskeyttää opintonsa. Tästä kärsii sekä koulu, valtio, että usein myös opiskelija itse.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan lukuvuoden 2009–2010 aikana 7 %, eli 502 260 tutkintoon johtavien, sekä toisen että kolmannen asteen koulutusten opiskelijaa keskeytti opintonsa. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden keskeyttämisprosentti oli 8,6 (128 150 henkilöä). (Tilastokeskus 2012.) Luvut ovat suuria ottaen huomioon sen, että jokainen aloittava opiskelija maksaa oppilaitokselle ja valtiolle rahaa. Tutkimukset ovat osoittaneet että opiskelijatyytyväisyydellä on suora vaikutus opiskelijoiden keskeyttämiselle. Opiskelupaikkaansa tyytyväisten opiskelijoiden keskeyttämisprosentti on huomattavasti pienempi kuin tyytymättömien opiskelijoiden. (Pascarella & Terenzini 1991, 53.) Siksi onkin tärkeää, että oppilaitos kiinnittää jatkuvasti huomiota opiskelijoiden tyytyväisyyteen ja etenemiseen sekä kartoittaa heidän toiveitaan ja tarpeitaan. Tällä tavoin

voidaan pyrkiä kehittämään oppilaitoksen puutteita, sekä tarjoamaan opiskelijoille motivoiva ja korkealaatuinen ympäristö, joka tukee heitä valmistumiseen saakka.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, kuinka tyytyväisiä HAAGA-HELIAN opiskelijat olivat keväällä 2012. Tavoitteena on myös löytää ja nimetä opiskelijoiden tyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä, joihin puuttamalla olisi mahdollista parantaa opiskelijoiden tyytyväisyyttä jatkossa. Opinnäytetyössä syvennyttään lisäksi tutkimaan, miten erilaiset opintoja vaikeuttavat tekijät vaikuttivat HAAGA-HELIAN opiskelijoiden opintojen etenemiseen kyselyn ajankohtana. Tutkimuksessa tarkastellaan edellä mainittuja kysymyksiä myös toimipisteiden välisestä näkökulmasta. Asetetut tutkimuskysymykset on esitetty peittomatriisissa taulukossa 1. Opinnäytetyön viitekehys luo kokonaisvaltaisen pohjan tutkimukselle ja tutkimuskysymyksille, ja tästä syystä se on jätetty pois peittomatriisista.

Taulukko 1. Peittomatriisi

	Tutkimuskysymykset	Lomakkeen kysymys (Liite 1)	Tulokset
1.	Kuinka tyytyväisiä opiskelijat ovat HAAGA-HELIAan?	12e)	Luku 5.1
a)	Mitkä tekijät vaikuttavat opiskelijoiden tyytyväisyyteen?	8a), 8f), 9a), 10a), 11a), 12a), 12c), 12e)	Luku 5.1
b)	Millaisia eroja toimipisteiden välillä on?	3, 8a), 8f), 9a), 10a), 11a), 12a), 12c), 12e)	Luku 5.1
2.	Mitkä tekijät vaikeuttavat HAAGA-HELIAN opiskelijoiden opintoja?	8d)	Luku 5.2
a)	Millaisia eroja toimipisteiden välillä on?	3, 8d)	Luku 5.2

1.2 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen rajaus

Tämän kvantitatiivisen tutkimuksen ensimmäisen pääkysymyksen ja sen alakysymysten analysoinnissa käytetään pääkomponenttianalyysia, jonka avulla pyritään lajittelemaan

osa kysymyksistä pienempään, helpommin analysoitavaan muotoon. Näitä komponentteja analysoidaan Kolmogorov-Smirnov ja Kruskal-Wallis -testien sekä Spearmanin korrelaatiokertoimen avulla. Komponenteista tehdään myös uudet keskiarvomuuttujat, joiden avulla on mahdollista kuvata toimipisteiden välisiä eroja keskiarvovertailun avulla. Tutkimuksen toisen pääongelman ja sen alaongelman analysointiin käytetään Kruskal-Wallis -testiä sekä keskiarvojen vertailua. Tutkimuskysymykseen liittyvistä kysymyksistä muodostetaan myös uusi keskiarvomuuttuja, jonka avulla on mahdollista selvittää kysymysten yleistä keskiarvoa.

Tässä tutkimuksessa keskitytään niihin kyselyn likert-asteikollisiin kysymyksiin, joiden katsotaan vastaavan asetettuihin tutkimuskysymyksiin (liite 1). Avoimet kysymykset ovat tämän tutkimuksen kannalta täysin merkityksettömiä, mistä syystä ne rajataan pois. Myös kyselyn kysymykset 5), 8b) ja 13) rajataan kokonaan pois tästä tutkimuksesta. Kysymyksen 5) katsotaan olevan tutkimuksen kannalta epäolennainen, ja kysymys 8b) on nominaaliasteikollinen muuttuja, jota ei ole mahdollista ottaa mukaan kvantitatiivisiin analyyseihin. Kysymyksen 13) katsotaan käsittelevän enemmän opiskelijan omaa kehittymistä oppilaitoksen onnistumisen sijaan, ja tästä syystä se rajataan pois. Data kuvataan lyhyesti käyttäen hyväksi lomakkeen ensimmäisiä, vastaajan piirteitä kuvaavia kysymyksiä kuten aloitusvuosi, opiskelumuoto ja sukupuoli, mutta itse analyyseissä keskitytään kuitenkin tutkimaan aineistoa juuri toimipisteiden näkökulmasta.

Opinnäytetyön viitekehys rajataan käsittelemään tyytyväisyyttä opiskelijanäkökulmasta. Ennen raportoinnin aloittamista tarkoituksena oli sisällyttää opinnäytetyöhön sekä opiskelija- että asiakaslähtöinen tyytyväisyyden näkökulma. Tutkimuksen edetessä huomattiin kuitenkin molempien aiheiden käsittelyn laajentavan työn liian suureksi. Tästä syystä asiakaslähtöinen näkökulma päätettiin rajata pois.

1.3 HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu

HAAGA-HELIA on yksi Suomen suurimmista ammattikorkeakouluista. Se on perustettu vuonna 2007 Haaga Instituutin ja Helsingin Liiketalouden ammattikorkeakoulun yhdistyessä. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012a.) HAAGA-HELIA:n visio on olla osaamiseltaan ja laadultaan johtava, opiskelijoiden, yritysten ja työyhteisöjen

menestystä palveleva, kansainvälisesti kasvava ammattikorkeakoulu. Koulun missioihin kuuluu kouluttaa palvelu-, myynti- ja yrittäjähenkisiä asiantuntijoita, sekä tutkia ja kehittää innovatiivisia palveluita, tuotteita ja yritystoimintaa alueensa elinkeinoelämän ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012b.)

HAAGA-HELIAssa opiskelee tällä hetkellä noin 10 500 opiskelijaa, joiden kouluttamisesta vastaa yhteensä likimain 450 opettajaa. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu toimii Helsingissä, Porvoossa ja Vierumäellä ja tarjoaa koulutusta liiketalouden, tietotekniikan, hotelli-, ravintola- ja matkailualan, johdon assistenttityön, toimittajakoulutuksen, liikunta-alan sekä ammatillisen opettajankoulutuksen ohjelmissa. Oppilaitos tarjoaa koulutusohjelmia suomen-, englannin- ja ruotsinkielellä, ja sen tarjontaan kuuluu myös ylemmän AMK tutkinnon koulutusohjelmia. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012c.) Yhteensä koulutusohjelmia HAAGA-HELIAssa on lähes 40 (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012d).

Ammattikorkeakoulututkinnon pituus on keskimäärin 210 opintopistettä. Tämä sisältää perus- ja syventäviä opintoja, valinnaisia kursseja, sekä harjoittelu- (30 op) että opinnäytetyöosiot (15 op). (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012e.) Yhden opintopisteen laskettu työpanos on noin 27 tuntia, ja opintojen laskettu keskimääräinen etenemisnopeus on noin 60 opintopistettä (tai noin 1600 tuntia) vuodessa. Tämä tarkoittaa, että AMK tutkinnon suorittamiseen kuluu 3,5 vuotta. Ylemmän AMK tutkinnon laajuus on 90 opintopistettä, ja sen suorittaminen kestää noin 1,5-3 vuotta. Ylempään AMK tutkintoon on mahdollista hakeutua ammattikorkeakoulututkinnon ja kolmen vuoden työkokemuksen jälkeen. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012f.)

Suomessa on tällä hetkellä 27 ammattikorkeakoulua, joihin haki vuoden 2012 keväällä yhteensä 70 980 henkilöä. Kouluihin hyväksytyjen määrä oli 21 278. HAAGA-HELIAN ammattikorkeakouluun haki yhteensä 8854 henkilöä, joista 1110 hyväksyttiin opiskelijoiksi. (Opetushallitus 2012.)

2 Opiskelijoiden hyvinvointi ja motivaatio

Ihminen on psyko-fyysis-sosiaalinen kokonaisuus, joka tähtää kokonaisvaltaiseen onnellisuuteen ja hyvinvoinnin tilaan. Yksilön mieli, keho ja ympäristöstä saadut ärsykkeet ovat jatkuvassa yhteydessä, ja niiden vaikutukset toisiinsa ovat merkittäviä. Samoin myös tyytyväisyys, motivaatio ja hyvinvointi ovat käsitteitä, jotka ovat alituisessa kontaktissa toisiinsa. (Passer & Smith 2008, 4–6.) Jotta pystyisimme kattavasti ymmärtämään tyytyväisyyttä ja siihen liittyviä tekijöitä kokonaisvaltaisesti, meidän on ensin tutustuttava niihin tekijöihin, jotka vaikuttavat ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja motivaatioon. Opiskelijoiden, varsinkin peruskoululaisten, hyvinvoinnista ja motivaatiosta löytyy kiitettävästi aiempia tutkimuksia (Fraillon 2004; Petegem, Aelterman, Van Keer & Rosseel 2007). Tämä tutkimus on keskittynyt kuitenkin juuri korkeakouluopiskelijoihin, ja pyrkii selvittämään opiskelijoiden tyytyväisyyttä, joten hyvinvoinnin ja motivaation käsitteitä tullaan käsittelemään vain pinnallisesti. Näiden teorioiden kuvaaminen on kuitenkin välttämätöntä, jotta pystytään ymmärtämään tyytyväisyyttä, ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

2.1 Hyvinvoiva opiskeluympäristö

Maailman terveysjärjestö WHO määrittelee hyvinvoinnin seuraavasti:

”A state of complete physical, mental and social well-being, and not merely the absence of disease.” (World Health Organization 2010, 6.)

Hyvinvointi tarkoittaa siis kokonaisvaltaista fysiologista, henkistä ja sosiaalista tilaa, ei pelkästään tilaa, jossa ihminen on fyysisesti terve. Hyvinvoinnin määritelmän pohjalta WHO on täsmentänyt myös hyvinvoivan työympäristön tekijät. Tätä työympäristön hyvinvoinnin määritelmää voidaan pitää monessa mielessä myös hyvinvoivan koulutusympäristön perustana: hyvinvoiva työympäristö on sellainen, jossa työntekijät ja esimiehet tekevät yhteistyötä kiinnittääkseen huomiota ja parantaakseen työntekijöiden terveyttä, turvallisuutta sekä hyvinvointia. Samalla on pyrittävä kiinnittämään huomiota myös työpaikan kestävyYTEEN. Näitä aspekteja on mahdollista parantaa perehtymällä seuraaviin:

- terveys- ja turvallisuustarpeet fyysisessä työympäristössä
- terveys-, turvallisuus- ja hyvinvointitarpeet psykososiaalisessa työympäristössä
- terveys- ja hyvinvointiresurssit työpaikalla sekä
- tavat osallistua yhteisön toimintaan työntekijöiden, heidän perheidensä ja muiden yhteisön jäsenten terveyden edistämiseksi.

(World Health Organization 2010, 6.)

Pohdittaessa hyvinvoivan työympäristön tekijöitä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelijahuollon näkökulmasta tulisi koulujen tarjota opiskelijoilleen turvallinen, sekä henkistä että fyysistä hyvinvointia edistävä ympäristö, jossa opiskelijat voivat työskennellä. Myös Suomen lainsäädännössä on otettu kantaa opiskelijahuoltoon ja sen sisältöön. Lain ammatillisesta koulutuksesta mukaan opiskelijahuoltoon sisältyy hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen sekä niiden edellytyksiä lisäävä toiminta. Lain mukaan oppilaitoksella on vastuu tehdä yhteistyötä näiden hyvinvointi- ja terveyspalveluita tarjoavien tahojen kanssa sekä informoida näistä palveluista ja eduista opiskelijoilleen. (Laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998, 37a §.)

2.2 Katsaus motivaatioteorioihin

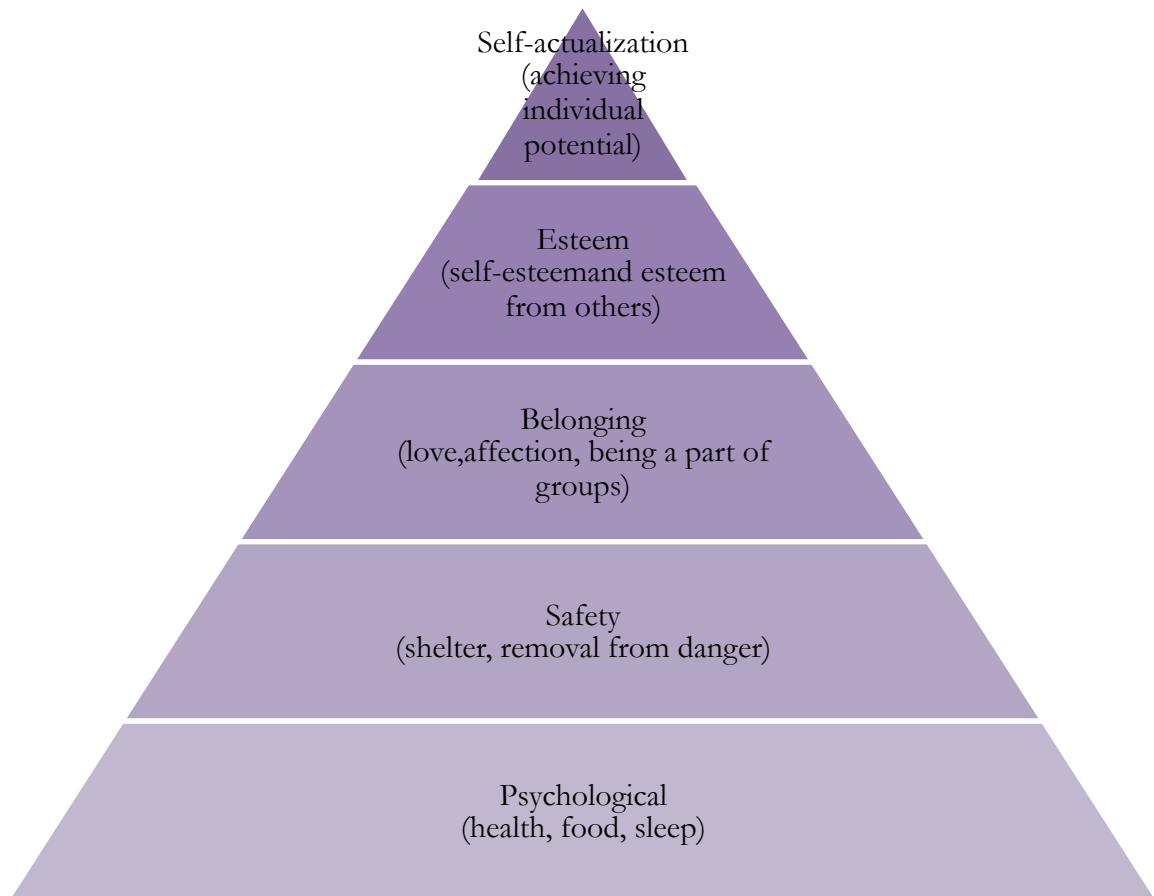
Sana motivaatio juurtuu myöhäislatinan sanasta *mōti'vum* = liikkeen syy. Uusi sivistys-sanakirja määrittelee sanan psykologisessa merkityksessä vaikuttimeksi, elimistön tilaksi tai tapahtumaksi, joka saattaa alulle, ylläpitää tai säätelee päämäärään tähtäävää toimintaa. (Uusi sivistyssanakirja 1969, 415.)

Motivaatio on erittäin monimutkainen käsite, johon vaikuttavat monet eri tekijät (Peltonen & Ruohotie 1992, 82). Kokonaisvaltaisesti katsottuna motivaatio voidaan kuitenkin jakaa **sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon**. Ulkoinen motivaatio koostuu niimensä mukaisesti ulkoisista tekijöistä, jotka vaikuttavat toimintaamme. Näitä ovat esimerkiksi erilaiset palkkiot tai mahdolliset rangaistukset, joihin tekemme voivat johtaa. (Bergh 2011, 197–198.) Opiskelijan näkökulmasta katsottuna ulkoisina motivaattoreina voivat toimia muun muassa hyvin suoritettun tehtävän tuoma hyvä arvosana, mahdolli-

set koulun jakamat stipendit sekä esimerkiksi muun luokan edessä opettajalta saatu suullinen positiivinen palaute. Osalle opiskelijoista myös mukaansa tempaava opettaja saattaa lisätä tietyn aiheen kiinnostavuutta ja motivaatiota oppia, kun taas huono opettaja voi tehdä päinvastoin. (Peltonen & Ruohotie 1992, 18–21.)

Sisäinen motivaatio viittaa sen sijaan ihmisen omiin tuntemuksiin, haluihin ja tavoitteisiin (Bergh 2011, 197–198). Opiskelijalla tällaisia sisäisiä motivaattoreita voivat esimerkiksi olla hyvin tehdyn tehtävän tuoma ylpeyden ja onnistuneisuuden tunne, sekä vilpittömän ilo oppiessa uutta. Myös negatiiviset tunteet voivat toimia kannustimina esimerkiksi silloin, kun häpeän tunne aiemmin epäonnistuneesta kokeesta toimiikin voimatekijänä opiskelussa seuraavaa koetta varten. (Peltonen & Ruohotie 1992, 18–21.)

Yksi psykologian tunnetuimpia motivaatioteorioita on Abraham **Maslowin tarvehierarkiateoria**, jonka mukaan ihmisen motivaatiota ohjaa eri tarpeista muodostuva hierarkkinen pohja. Teorian perustana toimii ajatus siitä, että ihmisellä on erilaisia tarpeita, joista jokainen muodostaa oman niin sanotun tasonsa. Kun yhden tason tarpeet saadaan tyydytettyä, voidaan siirtyä seuraavalle motivaation tasolle. Tasoja on yhteensä viisi, ja niihin kuuluvat seuraavat tarpeet: fysiologiset tarpeet, kuten nälkä, jano, seksuaaliset tarpeet ja uni; turvallisuuden tarpeet, kuten terveys, elämän tasapaino, vapaus pelosta, ahdistuksesta ja kaaoksesta, sekä tarve rakenteille ja rajoitteille; rakkauden ja yhteenkuuluvuuden tarpeet; arvostamisen tarpeet, kuten hyvä itsetunto, -luottamus; ja viimeisenä itsensä toteuttamisen tarpeet, kuten moraalisuus, luovuus, ongelmien ratkaisu ja faktojen ymmärrys ja hyväksyntä. Maslow mainitsee tekstissään myös kognitiiviset tarpeet, kuten tiedon ja ymmärryksen tarpeet sekä esteettiset tarpeet, kuten kauneuden ja symmetrian saavuttaminen. (Madsen 1974, 298–302; Maslow 1954, 80–93.) Näiden tasojen sisällyttäminen teoriaan vaihtelee kuitenkin lähteittäin. Tarpeet tuodaan usein esille teoriaa käsiteltäessä, mutta niitä ei välttämättä sisällytetä itse hierarkiaan. (Peltonen & Ruohotie 1992, 53.) Alla olevassa kuviossa esitellään ne tarvehierarkian viisi perustavinta tasoa, joihin Maslow on myöhemmissä teoksissaan keskittynyt.

Kuvio 1. Maslowin tarvehierarkia (Changing Minds, 2012)

Tasoista ensimmäinen on perustavin ja viimeinen korkein tarve. Teoria kuvataan usein kolmioksi, jossa eri tasot lepäävät toistensa päällä muodostaen hierarkkisen kolmion. Tällä pyritään selventämään, että ylemmän tason tarpeiden tyydyttäminen on mahdollista, kun alemmat perustarpeet on tyydytetty. (Passer & Smith 2008, 366.) Tasot ovat myös suuressa määrin kytkeytyneitä ulkoisen ja sisäisen motivaation jaotteluun: kolme alinta tasoa koostuvat ulkoisen motivaation tekijöistä, ja loput liittyvät sisäiseen motivaatioon (Peltonen & Ruohotie 1992, 86).

Teorian ylimmän, itsensä toteuttamisen tason katsotaan olevan se, jolla ihminen pystyy parhaiten kehittämään itseään. Tästä syystä tasoa pidetäänkin tärkeänä myös onnellisuuden saavuttamisen kannalta. Maslow keskittyi tutkimuksissaan haastattelemaan juuri tällaisia erityisen menestyneitä, lahjakkaita ja onnellisia henkilöitä, jotka olivat päässeet toteuttamaan ajatuksiaan sekä kehittäneet itseään omissa intresseissään. Hän huomasi, että tällaiset ihmiset luottivat omaan hyvyyteensä, jolloin ongelmatilanteiden selvittäminen muodostui helpommaksi. Henkilöiden usko itseensä antoi heille valmiudet tehdä

virheitä sekä etsiä ja löytää vastauksia laatikon ulkopuolelta, ja näin ollen edistää taitojensa kehittymistä. (Vartiovaara 2006; Madsen 1974, 309–310.)

Maslow itse määrittelee itsensä toteuttamisen portaan seuraavasti:

”It refers to man’s desire for self-fulfillment, namely, to the tendency for him to become actualized in what he is potentially” (Maslow 1954, 91–92).

Maslow esittää (1954, 91) myös, että itsensä toteuttamisen tarve on mahdollista tyydyttää kokonaisvaltaisesti vasta silloin, kun ihminen saa tehdä puhtaasti sitä, mitä hänet on luotu tekemään: muusikot musisoivat, tanssijat saavat tanssia. Vain ollessaan rehellinen itselleen on mahdollista saavuttaa todellinen itsensä toteuttamisen taso.

Maslow huomauttaa, että vaikka useimmille kyseiseen tutkimukseen osallistuneille henkilöille tämä hierarkkinen järjestys oli paikkansa pitävä, löytyy siihen yleisesti ottaen myös poikkeuksia. Tämä johtuu siitä, että osa ihmisistä antaa toisia enemmän painoarvoa jollekin tietylle tasolle. Joillekin esimerkiksi itsensä toteuttamisen tarve on paljon suurempi ja tärkeämpi kuin turvallisuuden tarpeiden tyydyttäminen. Tämä priorisointi vaikuttaa henkilön hierarkian toimintaan. Maslow korostaa myös, ettei yksittäisen tason tarpeiden tule olla täydellisesti tyydytettyjä ennen seuraavalle tasolle siirtymistä, vaan tasolta toiselle nouseminen tapahtuu joustavasti. (Maslow 1954, 98–101.)

3 Opiskelijoiden tyytyväisyys

Tyytyväisyys on käsitteenä kompleksi ja vaikeasti määriteltävissä (Peltonen & Ruohotie 1992, 33). Nykysuomen sanakirja määrittelee tyytyväisyyden asemaksi, jossa jokin tyydyttää tai johonkin tyytyy (Nykysuomen sanakirja 2002, 117), tosin sanan etymologia on täysin eri (Meri 1991, 419). Tyytyväisyys sanan juurena toimiva *tyytyä*-sana määritellään tilanteena, jossa jotakin pidetään riittävänä tarpeiden kannalta. Tilaa, jossa henkilö ei vaadi tai halua enempää kuin mitä hän saa. (Nykysuomen sanakirja 2002, 118.) Tyytyväisyys yhdistetään usein motivaatioon, ja monet käyttävätkin termejä toistensa synonyymeina. Monet tutkijat kuitenkin erottavat nämä toisistaan ja näkevät käsitteiden olevan vain erittäin kietoutuneita toisiinsa. Aivan kuten motivaatioon, myös tyytyväisyyteen vaikuttavat monet eri tekijät, ja se koostuu eri asioista eri elämäntilanteissa oleville ihmisille. (Peltonen & Ruohotie 1992, 33.) Tässä tutkimuksessa tullaan soveltamaan työtyytyväisyyteen ja -ympäristöön liittyviä teorioita. Työtyytyväisyysteorioita tullaan liittämään opiskelijanäkökulmaan, sillä useiden korkeakouluopiskelijoiden työpanosta koulutukseensa voidaan pitkälti rinnastaa työntekijöiden tekemään jokapäiväiseen työhön. Useimmille opiskelijoille opiskelu on päätoimista, systemaattista työntekoa, jonka palkkana on opiskelujen päättyessä ansaittu tutkintotodistus.

Työtyytyväisyydelle on monia määritelmiä, mutta yksi käytetyimpiä on amerikkalaisen psykologin ja työtyytyväisyystutkimuksen pioneerin Edwin Locken vuonna 1976 tekemä määritelmä (Judge, Saari 2004, 396). Määritelmän mukaan työtyytyväisyys tarkoittaa henkilön työn tai työn kokemusten arviota seuraavaa miellyttävää tai positiivista emotionaalista tilaa (Locke 1976, 1300). Locken kannanotto työtyytyväisyyteen käsitellään tämän pääluvun lopussa.

3.1 Aiemmat opiskelijatyytyväisyystutkimukset

Tohtori Jorma Riihijärvi tutki väitöskirjassaan 2009 koulutuksen työelämävastaavuuden ilmiötä jo valmistuneiden opiskelijoiden keskuudessa. Riihijärvi käsittelee tutkimuksessaan myös opiskelijatyytyväisyyttä, ja opiskelijatyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä. Riihijärven tyytyväisyyteen liittyvien kysymysten pohjalta tehdyn pääkomponenttianalyysin tulokset jakoutuivat kahteen komponenttiin: opiskelutyytyväisyyteen ja koulutusalatyy-

tyytyväisyyteen. Tutkimuksen tulokset osoittivat, että oppimistuloksilla, vastaajan iällä sekä opiskelutyytyväisyydellä oli keskinäinen yhteys. Tuloksista havaittiin esimerkiksi, että vanhemmat opiskelijat olivat keskivertoa tyytyväisempiä koulutukseensa, kun nuoremmat opiskelijat. Merkittävin opiskelijatyytyväisyyteen vaikuttava elementti oli kuitenkin urakehitys; pidemmälle urallaan edenneet vastaajat olivat keskivertoa tyytyväisempiä opiskeluunsa. (Riihijärvi 2009, 191–193.) Toisin kuin Riihijärven tutkimuksessa, jossa keskityttiin jo valmistuneisiin opiskelijoihin, tässä opinnäytetyössä tutkitaan opintojaan vielä suorittavia opiskelijoita. Tästä syystä tässä tutkimuksessa käsitellään uraan liittyviä aspekteja oletusarvoina, toisin sanoen, kuinka opiskelijat kokevat koulutusohjelman valmistavan heitä tulevaisuuden työrupeamaan.

Wiers-Jenssen, Stensaker ja Grøgaard julkaisivat laajan tutkimuksen norjalaisten korkeakouluopiskelijoiden yleistyytyväisyydestä vuonna 2002. He tutkivat lähes 10 000 opiskelijan kokonaisvaltaista tyytyväisyyttä korkeakouluunsa kolmen vuoden aikavälillä, sekä tutkivat myös opiskelijatyytyväisyyden eri osa-alueita. Wiers-Jenssen ym. käsittelivät artikkelissaan opiskelijatyytyväisyyttä asiakastyytyväisyyden näkökulmasta. Tutkimuksen tulokset osoittivat, että opetuksen akateemisilla ja pedagogisilla ominaisuuksilla on korkea merkitys opiskelijatyytyväisyydelle, mutta myöskään sosiaalisen ilmapiirin tai palvelun laadun merkitystä ei tulisi kouluissa vähätellä. (Wiers-Jenssen, Stensaker & Grøgaard 2002.)

3.2 Herzbergin kahden faktorin teoria

Frederick Herzbergin kahden faktorin teorian mukaan työtyytyväisyys ja työtytymättömyys johtuvat eri tekijöistä. Teorian mukaan on olemassa erilaisia motivaatiotekijöitä, jotka lisäävät työntekijän työtyytyväisyyttä ja kasvattavat motivaatiota. Tällaisia motivaatiotekijöitä ovat muun muassa työstä saatu tunnustus, erilaiset saavutukset, työssä kehittyminen, annettu vastuu sekä henkinen kasvu. Joillekin jopa työnteko itsessään voi toimia kannustimena, olettaen, että se on tekijälleen mielekästä. (Herzberg, Mausner & Snyderman 1959, 113–117.)

Herzbergin teorian mukaan on olemassa myös työtytymättömyyteen vaikuttavia, niin sanottuja hygieniatekijöitä, jotka puutostiloissa aiheuttavat tytytymättömyyttä. Tällaisia

tekijöitä ovat muun muassa suhde muihin työntekijöihin tai esimieheen, turvallisuus, yhtiön politiikka, palkka, työolosuhteet ja valvonta. On huomattava, että puutokset hygieniatekijöissä aiheuttavat tyytymättömyyttä poiketessaan vaatimustasoista, mutta ne eivät lisää työntekijän tyytyväisyyttä edes ylittäessään työntekijän vaatiman tason. (Herzberg ym. 1959, 113–117.) Esimerkkinä voimme tarkastella työympäristön lämpötilan muutosta: jos ilmastointilaitte hajoaa kesken hellepäivän, se aiheuttaa luultavasti suurta tyytymättömyyttä työntekijöiden kesken. Toisaalta, silloin kun ilmastointi toimii normaalisti, ei se nosta työtyytyväisyyttä, sillä työntekijät ovat tottuneet tähän eivätkä osaa olla kiitollisia siitä. (Tientjen & Myers 1998, 227.)

Työtyytyväisyydellä on merkittävä vaikutus työntekijän motivaatioon, ja motivoitunut työntekijä on vuorostaan tehokas ja nopeampi työssään. Herzberg katsoi motivaatiotekijöillä olevan positiivinen vaikutus työtyytyväisyyteen siksi, että ne tyydyttävät henkilön luonnollista tarvetta päästä toteuttamaan itseään (vertaa Maslowin tarvehierarkia s. 8). Maslowin teoriaan viitaten myös hygieniatilojen puutokset tuottavat tyytymättömyyttä juuri siksi, että ne hidastavat henkilön etenemistä itsensä toteuttamisen tilaan. Teorian perimmäistä kahden faktorin jaotelmaa tukee ajatus, että työtyytyväisyys ja tyytymättömyys ovat eri käsitteitä, ja että hygieniatekijät ja motivaatiotekijät liittyvät eri tarpeiden tyydyttämiseen. Hygieniatekijöiden vaikutus tyytymättömyyteen perustuu ihmisen tarpeeseen pyrkiä välttämään epämiellyttäviä tilanteita, kun taas motivaatiotekijöiden vaikutus työtyytyväisyyteen perustuu ihmisen tarpeeseen saavuttaa asettamia tavoitteita (vertaa sisäinen motivaatio s. 8). (Herzberg ym. 1959, 113–117.)

3.3 Edwin Locken työtyytyväisyysteoria

Edwin Locke muodosti tutkimustensa pohjalta oman työtyytyväisyysteoriansa. Mallin perustana toimivat arvot ja niiden merkitys työtyytyväisyyteen. Locke painotti näkökulmassaan ihmisten yksilöllisyyttä, ihmiset arvostavat työssään eri tekijöitä eri tavoin. Herzbergin teoriasta poiketen Locke esitti, että eri tekijät voivat aiheuttaa joko työtyytyväisyyttä tai -tyytymättömyyttä riippuen siitä, kuinka hyvin kyseessä olevat tekijät vastaavat henkilön omia odotuksia. Jos tarkastelemme edellä mainittua lämpötilaesimerkkiä Locken teorian näkökulmasta, voimme aluksi todeta, että jokaisella yrityksen työntekijällä on oma mielipiteensä siitä, millainen lämpötila työpaikalla tulisi olla. Tällöin

lämpötilan muutos aiheuttaa tyytymättömyyttä riippumatta siitä, kumpaan suuntaan muutos tapahtuu. Olennaista on, että tekijä (tässä tapauksessa lämpötila) poikkeaa radikaalisti yksilön odotusarvosta. (Locke 1969, 316–319.)

Locken mukaan henkilön kokonaisvaltainen työtyytyväisyys riippuu siis siitä, kuinka hyvin eri työhön liittyvien tekijöiden ominaisuudet vastaavat työntekijän omia odotuksia. Locke esitti kuitenkin, että tekijöiden vaikutus työtyytyväisyyteen ei ole vakio, vaan vaikutuksen suuruus määräytyy sen mukaan, kuinka tärkeäksi (toisin sanoen kuinka arvokkaaksi) työntekijä kokee kyseisen tekijän. Mitä tärkeämpänä henkilö pitää tiettyä tekijää, sitä enemmän painoarvoa se antaa työtyytyväisyydelle. (Locke 1969, 316–319.)

Locke on kritisoinut uransa aikana laajasti Herzbergin kahden faktorin teorian jaottelua. Locke argumentoi muun muassa Herzbergin teorian vihjaavan virheellisesti ihmisen biologisten ja psykologisten tarpeiden olevan täysin jakautuneita toisistaan, toisin sanoen, ettei niillä ole mitään keskinäistä yhteyttä. Locken ajatusten mukaan, ihmisen mieli ja keho ovat läheisesti yhteydessä keskenään. (Locke 1976, 1310–1319; Tientjen & Myers 1998, 227–228) Locke kritisoi teorian jaottelua työtyytyväisyyttä tai työtytymättömyyttä aiheuttaviin tekijöihin ja argumentoi koko ajatusta siitä, että työtyytyväisyyteen vaikuttavilla tekijöillä olisi *vain* positiivisia *tai* negatiivisia vaikutuksia. Hän huomautti myös Herzbergin tutkimuksessa käytetystä menetelmästä ja epäröi sen sopivuutta. Locke esitti, ettei Herzberg ollut onnistunut keräämään riittävästi päteviä todisteita teorian perustan puoltamiseksi ja että vaikka teorian merkitys tieteenalan kehittymiselle oli ollut merkittävä, ei hänen muodostamansa malli ollut pätevä. Locke osoitti myös monien tutkimusten osoittavan Herzbergin teorian puutteelliseksi, ja päätyikin lopulta muodostamaan oman työtyytyväisyyden teorian. (Locke 1969, 332–333; Locke 1976, 1310–1319.)

Locke kritisoi lisäksi myös Herzbergin teorian pohjalla toimineen Maslowin motivaatioteorian pätevyyttä. Hän argumentoi, ettei Maslow ollut tarjonnut todisteita siitä, että teorian pohjana toimivat ”tarpeet” olisivat tosiasiasa oikeasti tarpeita. Vaikka psykologiset tarpeet ovat varsin laajalti vakiinnutettuja, muiden tasojen ”tarpeiden” todenperäisyyttä ei ole pystytty osoittamaan. Hän kritisoi muun muassa myös Maslowin sekoittavan teon sekä halun, ja tarpeen sekä arvon käsitteet. Locke esittää lisäksi, ettei Maslo-

win teoriasta poiketen ihmistä välttämättä ohjaa tarpeet, vaan tietyt yksilöllisesti tärkeiksi arvotetut tekijät ja halut. (Locke 1976, 1308–1309.) Locken laajasta kritiikistä huolimatta niin Maslowin tarvehierarkiateoria kuin Herzbergin kahden faktorinkin teoria ovat säilyttäneet paikkansa merkittävien ja laajalti siteerattujen teorioiden joukossa kautta vuosien.

3.4 Tyytyväisyyden ja motivaation merkitys suoritukselle

Koska motivaatio ja tyytyväisyys ovat kaksi toisiinsa kietoutunutta käsitettä, on niiden keskinäinen yhteys kiistatonta. On kuitenkin mielekäästä pohtia, kuinka nämä kaksi käsitettä vaikuttavat henkilön, esimerkiksi opiskelijan suoritukseen. Tutkimusten perusteella on pystytty osoittamaan motivaation ja suorituksen välillä olevan yhteyttä. Tämä yhteys ei kuitenkaan välttämättä ole aina lineaarista. Esimerkiksi erittäin motivoitunut työntekijä tai opiskelija saattaa suoriutua heikommin tehtävästään, jos hänen vireystasonsa on niin sanotun motivaatiopuuskan takia liian korkea. Tällaisessa yliaktiivisessa tilassa henkilöllä on taipumus ahdistua helpommin, sekä havaita ympäristöstä saatuja olennaisia vihjeitä heikommin. (Ruohotie 1998,46–48.)

Ennen on luultu myös tyytyväisyyden ja suorituksen välillä olevan suora yhteys, mutta tutkimukset ovat osoittaneet ajatuksen vääräksi. Tyytyväisyyden ja suorituksen välillä on yhteys, mutta se on erittäin monimutkainen, sillä suorituksista saadut sisäiset ja ulkoiset palkkiot vaikuttavat eri tavoin yksilöiden tyytyväisyyteen. Itse asiassa tyytymättömyyden ja suorituksen väliltä on löydetty selvempi yhteys kun tyytyväisyyden ja suorituksen väliltä. Tämä saattaa johtua esimerkiksi siitä, että tyytymättömyys johtaa erilaisien toiminnallisten häiriöiden, kuten poissaolojen, huolimattomuuden, välinpitämättömyyden tai muun vastaavan lisääntymiseen. Tyytymättömyys saattaa johtaa myös kurssin tai jopa koko opintojen keskeyttämiseen. Lisäksi on myös huomattu, että lahjakkaat opiskelijat kokevat tyytymättömyyttä muita herkemmin. Tämä johtuu siitä, että mitä kyvykkäämpi yksilö on, sitä enemmän palkkiota hän yleensä työltään odottaa, ja sitä suurempi mahdollisuus hänellä on pettyä. Palkkio voi tässä tapauksessa merkitä esimerkiksi harjoitustyöstä saatua arvosanaa, tai opetuksen tasoa yleisesti. (Ruohotie 1998, 48–49.)

4 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen empiirinen osuus koostuu kyselystä, joka suoritettiin internetissä Digium-ohjelman avulla 11.5.2012–14.6.2012 välisenä aikana (liite 1). Kysely oli suunnattu kaikille HAAGA-HELIA:n opiskelijoille, ja sen laati HAAGA-HELIA:n laaturyhmä. Kyselystä informoitiin opiskelijoille sähköpostin avulla kahteen otteeseen, 11.5.2012 ja 31.5.2012. Kysely koostui 12 kysymyskohdasta, tai 26 kysymyksestä. Kysymykset 1-6 selvensivät henkilön opiskelija-attribuutteja, kuten aloitusvuotta, toimipistettä ja sukupuolta. Kysymyspatterit 8-13 pyrkivät selvittämään vastaajan mielipidettä oppilaitoksensa onnistuneisuudesta eri osa-alueiden, kuten tilojen, koulutusohjelman, ja ilmapiirin osalta. Kysymys seitsemän oli jätetty pois kyselystä kokonaan.

4.1 Datan kuvaus

Kysely lähetettiin 9602 henkilölle, joista kyselyyn vastasi yhteensä 995 opiskelijaa. Kyselyn lopulliseksi vastausprosentiksi saatiin 10,36. Vastajista 139 (14 %) opiskeli kyselyn hetkellä Haagassa, 122 (12,3 %) Malmilla, 549 (55,2 %) Pasilassa, 85 (8,5 %) Porvoossa, 81 (8,1 %) Vallilassa ja 19 (1,9 %) Vierumäellä. Opiskelijoista 611 olivat päiväopiskelijoita, 221 iltaopiskelijoita, 92 sekä päivä- että iltaopiskelijoita ja 71 monimuoto-opiskelijoita. Vastanneista 734 oli naisia ja 241 miehiä. Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden opintojen aloitusajankohdan jakauma on esitelty taulukossa 2.

Taulukko 2. Opintojen aloitusvuosi – nyt suoritettava tutkinto

	Lukumäärä	Prosentti
2002	1	.1
2004	4	.4
2005	11	1.1
2006	11	1.1
2007	35	3.5
2008	112	11.3
2009	239	24.0
2010	219	22.0
2011	279	28.0
2012	59	5.9
Ei vastausta	25	2.5

Kyselyssä täsmennettiin toimipisteen lisäksi myös, missä koulutusohjelmassa kukin opiskelija opiskelee. **Haagassa** opiskelevista kyselyyn vastanneista henkilöistä 14 opiskeli kyselyn aikana hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelmassa, 43 hotelli ja ravintola-alan liikkeenjohdon koulutusohjelmassa, 28 matkailun liikkeenjohdon koulutusohjelmassa, 29 hotel, restaurant and tourism management -ohjelmassa, ja 14 experience and wellness management -ohjelmassa. Vastanneista **Malmin** kampuksella opiskelevista henkilöistä 71 opiskeli liiketalouden koulutusohjelmassa ja 51 tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa.

Pasilan toimipisteessä opiskelevista kyselyyn vastanneista henkilöistä 113 kouluttautui johdon assistenttityön ja kielten koulutusohjelmassa, 26 journalismin koulutusohjelmassa, 152 liiketalouden koulutusohjelmassa, 54 tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa, 22 ylemmässä tietojärjestelmäosaamisen koulutusohjelmassa, 29 yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelmassa, 44 multilingual management assistants -ohjelmassa, 66 international business -ohjelmassa, seitsemän ylemmässä international business management -ohjelmassa ja 24 business information technology -ohjelmassa.

Porvoon vastanneista 21 opiskeli liiketalouden koulutusohjelmassa, 38 matkailun koulutusohjelmassa, yhdeksän international business -ohjelmassa, 12 tourism -ohjelmassa, kaksi ylemmässä tourism -ohjelmassa, yksi företagsekonomi -ohjelmassa ja kaksi turism -ohjelmassa. **Vallilan** vastanneista opiskelijoista 61 opiskeli liiketalouden koulutusohjelmassa, 13 finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelmassa ja seitsemän tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa. Päätoimisesti **Vierumäellä** opiskelevista vastanneista 14 opiskeli liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelmassa, kolme ylemmän liikunta-alan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelmassa, ja yksi sports and leisure management -ohjelmassa.

4.2 Analyysimenetelmät

Tutkimuksen aineisto analysoitiin kvantitatiivisin menetelmin ja analysoinnin apuna käytettiin SPSS 19.0.0 – tilasto-ohjelmaa. Datalle suoritettiin sen koosta johtuen pääkomponenttianalyysi, jonka avulla on mahdollista pienentää suuri määrä tietoa tiiviim-

pään, helpommin analysoitavaan muotoon. Pääkomponenttianalyysiä tehtäessä valittujen muuttujien väliltä etsitään lineaarisia, toisin sanoen, suoraviivaisia yhdistelmiä, joiden avulla datasta muodostetaan uusia muuttujia. Analyysi ryhmittelee kysymykset komponentteihin siten, että ne selittäisivät parhaalla mahdollisella tavalla muuttujien välistä vaihtelua. (Metsämuuronen 2005, 602.)

Ennen lopullista komponenttien muodostamista tarkasteltiin, onko pääkomponenttianalyysiä soveliaista suorittaa kyseiselle datalle. Tämä tehtiin Kaiser-Meyer-Olkin -testin, sekä Bartlettin svääryytestin avulla. Kaiser-Meyer-Olkin -testi (tai KMO) laskee korrelaatioiden sekä korrelaatio + osittaiskorrelaation välisiä suhteita, ja sen arvon tulisi olla suurempi kuin 0,6. Bartlettin svääryytesti puolestaan tutkii, poikkeako muuttujien korrelaatiot nolasta, ja testin merkitsevyytason tulisi olla $p < 0,05$. Jos nämä ehdot toteutuvat, valittu data on sopiva faktorianalyysiin. (Metsämuuronen 2005, 605.) Komponentteja analysoitaessa tutkittiin myös muuttujien kommunaliteetteja, jotka kertovat, kuinka suuren osan kyseisen muuttujan vaihtelusta komponentti pystyy selittämään (Heikkilä 2008, 248). Lisäksi analyysissä käytettiin hyväksi rotaatiota. Rotaation tarkoituksena on kääntää komponenttien muodostaman avaruuden akseleita niin, että muuttujat latautuisivat komponentteihin mahdollisimman yksiselitteisesti. Analyysissä käytetty Varimax-rotaatio on suorakulmainen rotaatio, joka olettaa komponenttien olevan toisistaan riippumattomia. (Metsämuuronen 2005, 602).

Jatkoanalyysimenetelminä tutkimuksessa käytettiin Spearmanin korrelaatiota sekä Kruskal-Wallis -testiä. Korrelaatio kuvaa muuttujien välistä yhteyttä ja sen voimakkuutta, toisin sanoen, kuinka paljon tietty tekijä vaikuttaa toiseen tekijään (Heikkilä 2008, 203). Analyysin valittu Spearmanin järjestyskorrelaatiokerroin on Pearsonin tulomomenttikorrelaatiokerroimen epäparametrinen vastine, jonka avulla on mahdollista laskea muuttujien välistä korrelaatiota käyttämällä järjestyslukuja (Nummenmaa 2004, 271). Kruskal-Wallis -testi on puolestaan riippumattomien otosten varianssianalyysin epäparametrinen vastine, jonka avulla pystytään laskemaan muuttujien jakaumien samankaltaisuutta järjestyslukujakaumia käyttämällä. Sen avulla on mahdollista tarkastella, onko muuttujien keskimääräisissä suuruuksissa merkittävää eroa. (Nummenmaa 2004, 254.) Pätevää korrelaatiokerrointa valittaessa komponenteille suoritettiin Kolmogorov-

Smirnov -testi, joka testaa onko valitut muuttujat normaalisti jakautuneet (Nummenmaa 2004, 143).

4.3 Analysointia edeltävät suoritteet

Ennen analysoinnin aloittamista, aineisto siirrettiin Digiumilta SPSS -ohjelmaan. Tämän jälkeen aineistosta poistettiin kyselyn suorittamiseen liittyvät muuttujat, kuten esimerkiksi vastaustyyppi sekä kyselyn aloittamis- ja lopettamisajankohdat. Aineistosta poistettiin myös kaikki avoimet vastaukset, sillä ne ovat tälle opinnäytetyölle merkityksettömiä. Myös kysymyksen 8d) ”arvioi, missä määrin seuraavat vaikeuttavat opintojesi etenemistä tällä hetkellä” viimeinen kohta ”jokin muu, mikä?” poistettiin, sillä sen katsottiin voivan vaikuttaa merkittävästi datasta tehtäviin analyyseihin erityisen heikon vastausprosentin vuoksi. Seuraavaksi kysymyksen 12e) ”minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme” muuttujan arvot käännettiin (1→5, 2→4 ja niin edelleen), jotta muuttujan arvot saatiin samansuuntaisiksi muiden analysoitavien muuttujien kanssa. Viimeiseksi muuttujien nimikkeet muutettiin yksinkertaisempaan muotoon, jotta analyysistä olisi helpompi lukea.

4.4 Summamuuttujien muodostaminen

Kyselyn kokonaisvaltaiseen analysointiin käytettiin pääkomponenttianalyysiä. Analyysin avulla pyrittiin luokittelemaan vastaukset pienempiin komponentteihin, joiden tarkoituksena on saada supistettua suurta dataa pienempään, helpommin analysoitavaan muotoon. Pääkomponenttianalyysiin otettiin mukaan ne kysymykset, jotka pyrkivät selittämään toimipisteiden, sekä niiden koulutusohjelmien toimivuutta ja onnistuneisuutta. Kysymysten puuttuvat kohdat, sekä vastaukset ”en osaa sanoa”, ”en pysty arvioimaan” ja ”en ole käyttänyt palvelua” korvattiin keskiarvoilla ja komponenttien lataukset käännettiin Varimax -rotaation avulla. Analyysiin luettiin mukaan seuraavat kyselyn kysymykset:

8a) Korkeakouluyhteisön ilmapiiri rakentuu suurelta osin vuorovaikutussuhteista. Arvioi vuorovaikutusta (keskusteluyhteys/asiointi) seuraavien kanssa tähänastisen kokemuksesi perusteella

8f) Korkeakouluopiskelijoilla on merkittävä rooli korkeakoulun kehittämisessä, oman tutkintonsa suunnittelussa ja verkostoitumisessa alan tulevien osaajien kanssa. Arvioi, millainen vaikutus-/osallistumismahdollisuus sinulla on seuraaviin

9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa

10a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta

11a) Arviosi tukipalveluiden toimivuudesta kokonaisuudessaan (saatavuus, asiantuntemus, asiakaspalvelu). Täsmennä mahdollisia havaitsemiasi puutteita avoimissa kommentteissa

12a) Opiskelun arkea sujuvoittavat tarkoitukseen sopivat ja viihtyisät tilat sekä toimivat laitteet. Arviosi seuraavien tilojen ja välineiden toimivuudesta

12c) Arviosi seuraavista (viitaten koulun eri toimintoihin kuten viestintään ja ilmapii-riin)

Alustavissa analyyseissa huomattiin Bartlettin testin tuloksen olevan erityisen korkea (0,944). Tästä syystä päädyttiin etsimään niitä alakohtia kysymyksistä, joiden komunaliteetit ovat heikkoja. Näistä valittiin viisi heikointa, ja nämä kohdat poistettiin analyysistä kokonaan, sillä muodostetut komponentit eivät pystyneet selittämään näiden kyseisten muuttujien vaihtelua riittävän hyvin. Syitä tälle mietitään lisää pohdinnassa. Poistetut kohdat olivat seuraavat:

10a) opinnäytetyöohjaus

11a) opiskelijaravintola- ja kahvilapalvelut

8f) palautteen anto

10a) opiskelijatutoreiden antama ohjaus

11a) opintotukipalvelut

Lopulta validiteettia tarkastelevien testien tulokset saatiin tasattua, ja analyysi voitiin suorittaa. Sekä Kaiser-Meyer-Olkin -testi, jonka arvo ylitti 0,6 rajan, että Bartlettin svääryydestä ($p < 0,05$) osoittivat, että valittu data oli sovelias pääkomponenttianalyysiin (taulukko 3). Analyysistä onnistuttiin lopulta nostamaan esille kahdeksan komponenttia, joiden avulla on mahdollista selittää yhteensä 51,54 % opiskelijoiden vastauksista. Kysymysten lopulliseksi latausrajaksi valittiin 0,4.

Taulukko 3. KMO ja Bartlettin testi

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	.900
Bartlett's Test of Sphericity Approx. Chi-Square	1073.953
df	990
Sig.	.032

Nämä kahdeksan komponenttia ovat:

1. Koulutusohjelmaan liittyvä komponentti
2. Opiskelijoihin ja opiskelijajärjestötoimintaan liittyvä komponentti
3. Opiskelijan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvä komponentti
4. Tiloihin liittyvä komponentti
5. Opetuksen ja ohjaukseen liittyvä komponentti
6. Uraan liittyvä komponentti
7. Opiskeluun liittyvien tukitoimintojen komponentti
8. Ylemmän johdon komponentti

Kysymyskohtien huomattiin latautuvan eri komponentteihin loogisesti. Koska lopulliseen summamuuttuja-analyysiin otettujen kysymysten määrä oli niin korkea (45), muuttujien latautumisia käsitellään vain sivuten. Kysymysten latautumiset on esitelty tarkemmin liitteissä 2 ja 3. Osa valittujen kysymysten kohdista ei kuulu näihin kahdeksaan komponenttiin ollenkaan, sillä niiden lataus komponentteihin oli liian heikkoa. Näiden kohtien heikkoa latautumista käsitellään kattavammin pohdinnassa.

Kolmogorov-Smirnov -testin tulos osoitti, että osa muodostetuista komponenteista ei ole normaalisti jakautuneita (taulukko 4), joten komponenttien korrelaatiota kysymyksen 12 e) ”minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme” kanssa tullaan tarkastelemaan tulososiossa Spearmanin korrelaatiokertoimen avulla.

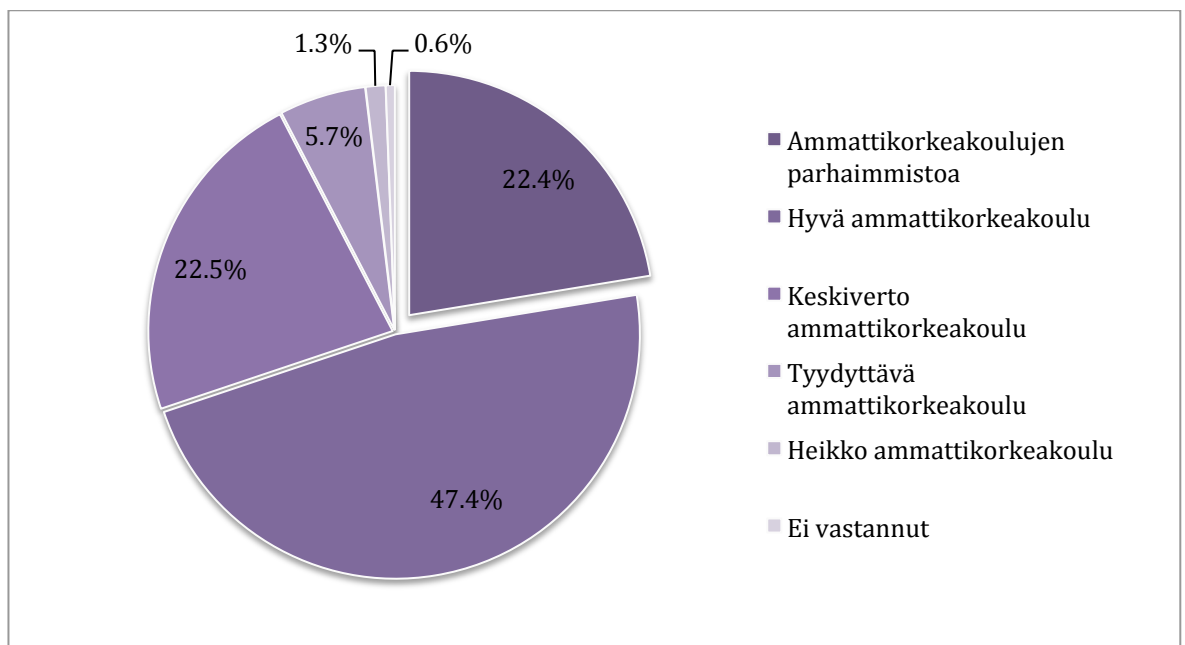
Taulukko 4. Komponenteille suoritettu Kolmogorov-Smirnov normaalijakauma -testi

	1. Koulutusohjelma	2. Opiskelijat ja opiskelijajärjestötoiminta	3. Opiskelijan terveys ja hyvinvointi	4. Tilat	5. Opetus ja ohjaus	6. Ura	7. Opiskeluun liittyvät tukitoiminnot	8. Ylempi johto
Kolmogorov-Smirnov Z	.772	1.202	5.462	.851	1.109	2.711	1.354	1.294
Asymp. Sig. (2-tailed)	.590	.111	.000	.464	.171	.000	.051	.070

5 Tulokset

5.1 Opiskelijoiden tyytyväisyys

Tulokset osoittivat, että opiskelijat olivat keskivertoa tyytyväisempiä HAAGA-HELIAan ammattikorkeakouluna. Kysymyksen 12e) ”minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme” keskiarvo oli 3,84. Vastaajista 223 kappaletta, tai 22,4 % pitivät HAAGA-HELIAa ammattikorkeakoulujen parhaimmistona ja 472 henkilöä, tai 47,4 % pitivät HAAGA-HELIAa hyvänä ammattikorkeakouluna. Keskiarvo ammattikorkeakouluksi HAAGA-HELIA:n luokitteli 224 kappaletta, tai 22,5 % vastaajista, ja 57 vastaajaa tai 5,7 % pitivät HAAGA-HELIAa tyydyttävänä. Vain 13 kappaletta, tai 1,3 % vastaajista koki HAAGA-HELIA:n olevan huono ammattikorkeakoulu. Kuusi vastaajaa jätti täysin vastaamatta kysymykseen. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. HAAGA-HELIA:n opiskelijoiden antaman kokonaisarvosanan jakauma

Pääkomponenteista muodostetuista Spearmanin korrelaatiokerroimista nousi esiin muutamia komponentteja, jotka korreloivat tilastollisesti merkittävästi kokonaisarvosanan kanssa. Näistä komponentti yksi, koulutusohjelmaan liittyvä komponentti, nousi selvästi esille vahvalla riippuvuudellaan. Tämän komponentin korrelaatiokerroin oli 0,518. Tämä kerroin oli korkein testistä saatu kerroin. Myös komponenttien neljä, tilat, ja viisi, opetus ja ohjaus, korrelaatiokerroimet erottuivat joukosta, sillä vaikka kokonais-

arvosanan riippuvuus komponenteista on melko heikkoa, ovat tulokset silti tilastollisesti merkittäviä. Opetukseen ja ohjaukseen liittyvän komponentin kerroin on 0,269 ja tiloihin liittyvän komponentin kerroin 0,248. (Taulukko 5.)

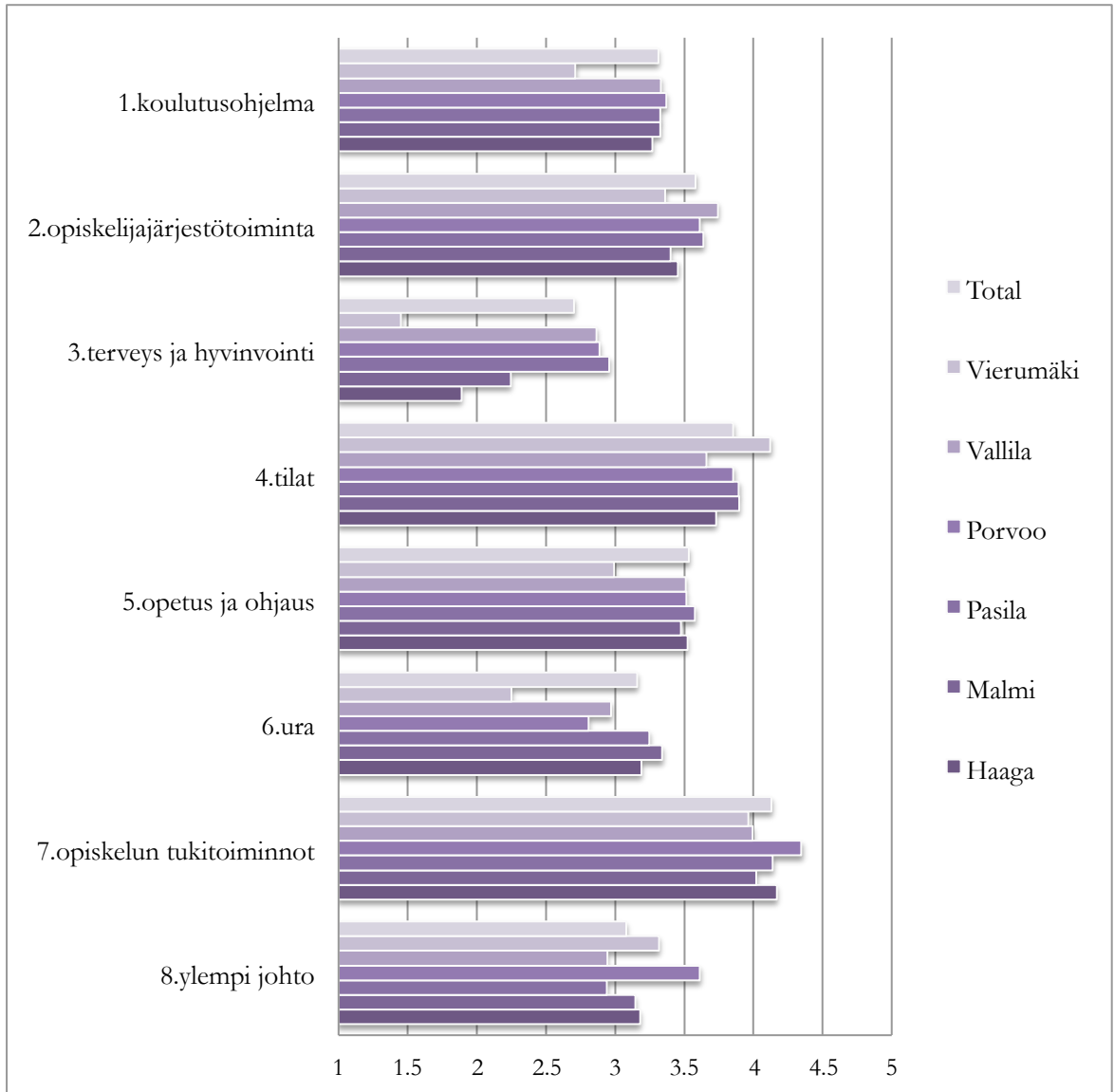
Taulukko 5. Spearmanin korrelaatiotesti

Correlations			12 e) Minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme?
Spearman's rho	12 e) Minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme?	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	1.000 . 989
	1. Koulutusohjelmaan liittyvä komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.518** .000 989
	2. Opiskelijoihin ja opiskelijajärjestötoimintaan liittyvä komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.078* .014 989
	3. Opiskelijan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvä komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	-.030 .339 989
	4. Tiloihin liittyvä komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.248** .000 989
	5. Opetukseen ja ohjaukseen liittyvä komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.269** .000 989
	6. Uraan liittyvä komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.035 .276 989
	7. Opiskeluun liittyvien tukitoimintojen komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.155** .000 989
	8. Ylemmän johdon komponentti	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	.174** .000 989

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Komponenteille suoritettu Kruskal-Wallis -testi osoitti, että jokaisen komponentin arvoilla on toimipisteiden välillä tilastollisesti merkittävää eroa ($p < 0,05$) (liite 4). Komponenttien sisällöistä muodostettiin erilliset keskiarvomuuttujat, joiden avulla mahdollistettiin komponenttien sisältöjen keskiarvojen vertailu sekä kuvaaminen (kuvio 3).

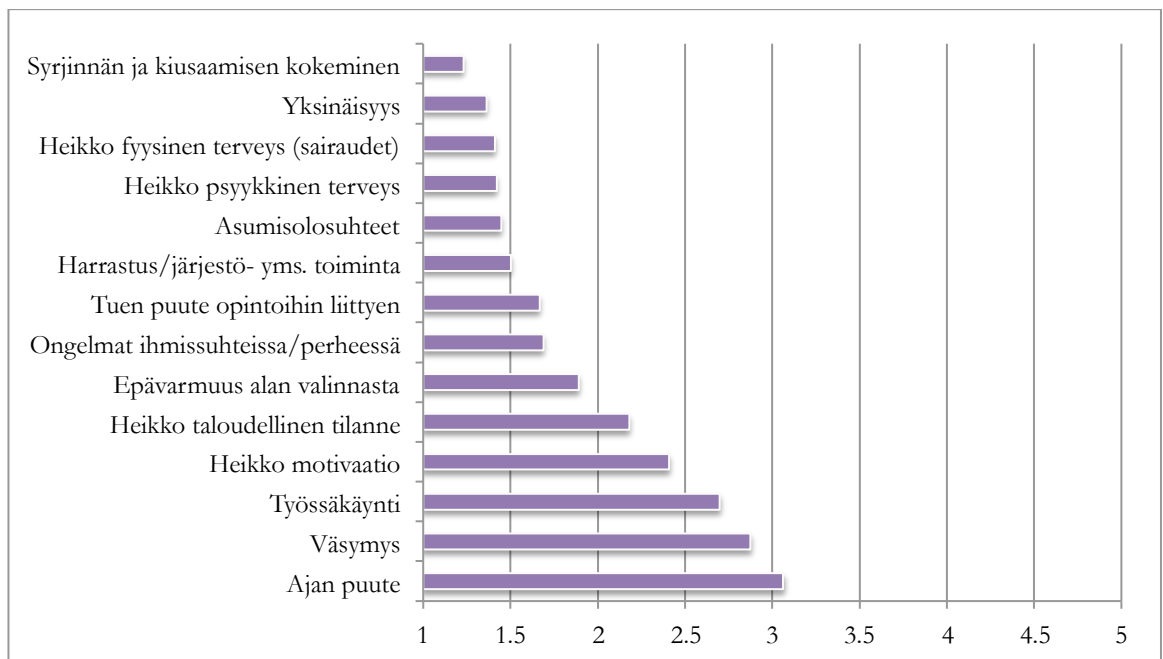

Kuvio 3. Komponenttien keskiarvojen vertailu toimipisteittäin

5.2 Opiskeluja vaikeuttavien tekijöiden arviointi

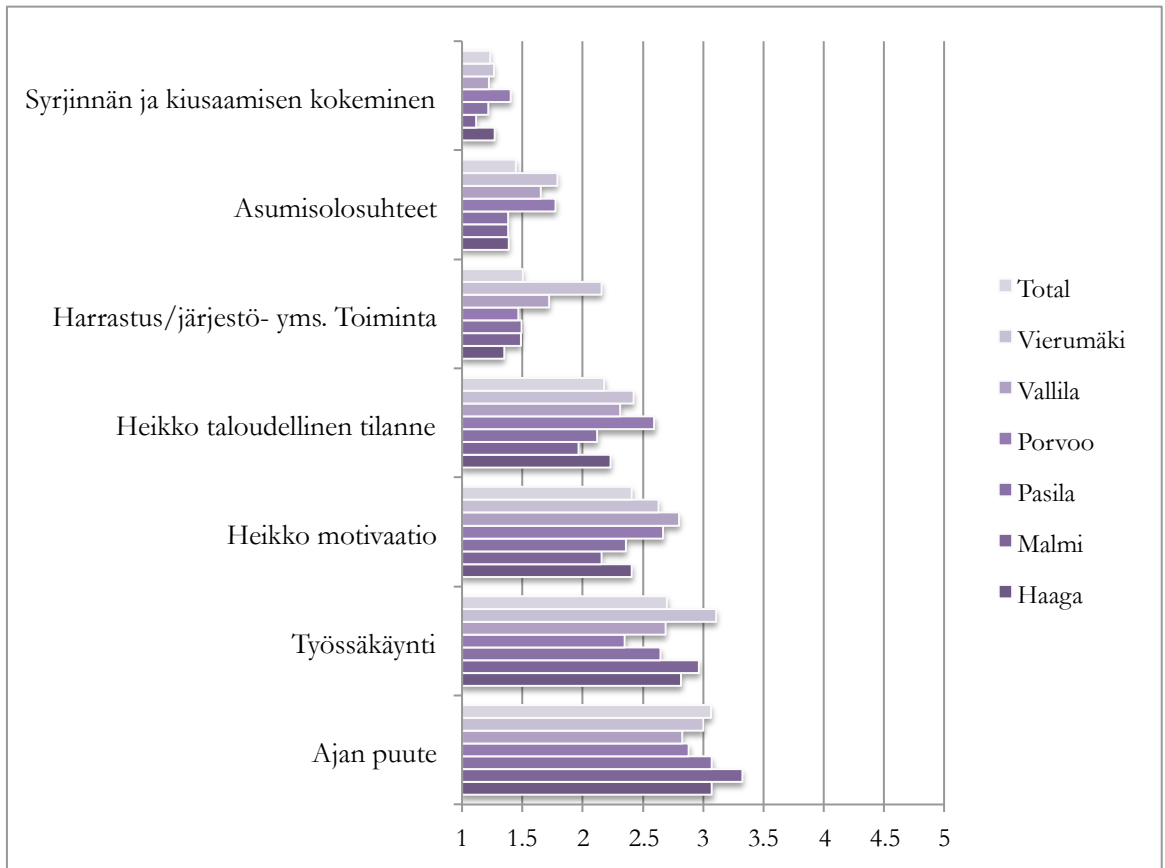
HAAGA-HELIAN opiskelijoiden opintoja vaikeuttavia tekijöitä analysoitiin kysymyksen 8d) avulla. Tulokset osoittivat, että HAAGA-HELIAN opiskelijat kokivat listattujen, opintoja vaikeuttavien tekijöiden vaikuttavan vähäisissä määrin opintojensa etene- miseen. Kysymyksen 8d) yhteenlaskettu keskiarvo oli 1,95. Määritellyistä tekijöistä ajan puutteella, väsymyksellä, työssäkäynnillä, heikolla motivaatiolla sekä heikolla taloudelli- sella tilanteella oli suurin vaikutus vastaajien opintoihin (kuvio 4).

Kysymyksen 8d) analyysistä on poisluettu tyhjät vastaukset, sekä ne tilastoyksiköt, jotka vastasivat kysymykseen kohdan ”en pysty arvioimaan”. Poistetut tapaukset vaihtelivat keskimäärin kymmenen ja kuudenkymmenen välillä. Huomion arvoista oli kuitenkin se, että kysymyksen 8d) kahden viimeisen kohdan poistettujen vastausten lukumäärä oli huomattavasti muita korkeampi. Syrjinnän ja kiusaamisen kokemisen pois jätettyjen vastausten lukumäärä oli 96, ja tuen puute opintoihin liittyen 202. Kysymyksen 8d) pois jätettyjen sekä puuttuvien vastausten lukumäärät on esitelty liitteissä 5 ja 6.

Kuvio 4. Vaikeuttavien tekijöiden vaikutus HAAGA-HELIAN opiskelijoihin

Kysymyksen 8d) kohdille suoritettu Kruskal-Wallis -testi osoitti, että osalla kohdista on toimipisteiden välillä tilastollisesti merkittävää eroa ($p < 0,05$) (liite 7). Nämä kohdat ovat kuvainnollistettu kuviossa 5.

Kuvio 5. Vaikeuttavien tekijöiden vaikutus: merkittävimmät erot toimipisteittäin

6 Pohdinta

Taulukko 6. Tutkimuskysymykset ja niiden tulokset

Tutkimuskysymykset		Tulos
1.	Kuinka tyytyväisiä opiskelijat ovat HAAGA-HELIAan?	Keskivertoa tyytyväisempiä (luku 5.1)
a)	Mitkä tekijät vaikuttavat opiskelijoiden tyytyväisyyteen?	Koulutusohjelma, opetus ja ohjaus, tilat (luku 5.1)
b)	Millaisia eroja toimipisteiden välillä on?	Tilastollisesti merkittävää eroa (luku 5.1)
2.	Mitkä tekijät vaikeuttavat HAAGA-HELIAN opiskelijoiden opintoja?	Ajan puute, väsymys, työssäkäynti, heikko motivaatio (luku 5.2)
a)	Millaisia eroja toimipisteiden välillä on?	Tilastollisesti merkittävää eroa (luku 5.2)

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka tyytyväisiä HAAGA-HELIAN opiskelijat olivat keväällä 2012. Tavoitteena oli myös löytää ja nimetä opiskelijoiden tyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä. Tutkimuksessa syvennyttiin lisäksi tutkimaan, miten erilaiset opintoja vaikeuttavat tekijät vaikuttivat HAAGA-HELIAN opiskelijoiden opintojen etenemiseen kyselyn ajankohtana. Tutkimuksen tulokset on tiivistetty taulukkoon 6.

6.1 Opiskelijoiden yleinen tyytyväisyys

Tulokset osoittivat, että HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun opiskelijat pitivät valitsemaansa korkeakoulua keskivertoa parempana. Tarkasteltaessa lähemmin kokonaisarvosanaan vaikuttavia tekijöitä nousevat komponentit 1. koulutusohjelma, 4. tilat, ja 5. opetus ja ohjaus esille. Koulutusohjelmakomponentin, sekä opetuksen ja ohjauksen komponentin vahvan korrelaation syy on selkeä; korkeakouluopiskelijat odottavat koulun tarjoavan heille korkealuokkaista opetusta sekä pätevän, työelämään hyvin valmistavan koulutuksen. Komponentteihin sisältyvät osiot, kuten kurssitarjonnan monipuolisuus, ilmapiiri sekä osaavat ja motivoivat opettajat ovat tärkeitä tekijöitä opiskelijoiden tyytyväisyyden ja motivaation säilyttämisessä. Monille myös mahdollisuus vaikuttaa kurssien ja tutkinnon sisältöön on tärkeää, jotta omaa opiskelua pystytään räätälöimään omien tarpeiden mukaan.

Tilojen merkitys kokonaistyytyväisyyteen on myös mielestäni täysin ymmärrettävää. Tilojen tulisi olla viihtyisät ja stimuloivat, jotta opiskelijat kokisivat oppimisympäristön kokonaisuudessaan miellyttäväksi ja motivoivaksi. Opetustilojen huonekalujen olisi hyvä olla ergonomisesti suunniteltuja, jotta keskittyminen ei herpaantuisi esimerkiksi huonon asennon aiheuttaman epämukavuuden takia. Myös laitteiden, kuten tietokoneiden ja videotykkien toiminta ja riittävyys on tärkeää teknologiaan nojautuvassa ympäristössä. Tietokoneita olisi hyvä olla riittävästi suhteessa opiskelijamäärään nähden, ja niiden tulisi toimia saumattomasti, jotta opiskelijoiden olisi mahdollista keskittyä opiskeluun ilman ongelmia. Herzbergin teoriaan viitaten mielestäni tiloihin liittyvän komponentin osiot ovat täysin luokiteltavissa hygieniatekijäksi; jos asiat ovat kunnossa, eivät ne välttämättä lisää opiskelijoiden tyytyväisyyttä, mutta puutostilassa aiheuttavat ärtymystä ja tyytymättömyyttä.

Komponenttien 7. tukitoiminnot, ja 8. ylempi johto korrelaatiot kokonaisarvosanaan olivat tilastollisesti merkittäviä, mutta niiden riippuvuudet olivat melko heikkoja. Johdon merkitys kokonaisarvosanaan on ymmärrettävää siksi, että heillä on suurin valta muutoksissa, jolloin heidän mielipiteillä voi olla joko parantava tai heikentävä vaikutus opiskelijoiden elämään. Tukitoimintojen merkitys kokonaistyytyväisyydelle on selkeä, sillä jokainen opiskelija tarvitsee luultavasti opintojensa aikana opintotoimiston, IT-avun tai kirjaston palveluja.

Opiskelija ja opiskelijajärjestötoiminnan komponentin sekä urakomponentin korrelaatiokertoimet kokonaisarvosanaan olivat lähes olemattomat. Tämä osoittaa, että vaikka yleisellä ilmapiirillä (komponentissa 1) oli selvästi vaikutusta kokonaisarvosanaan, muilla opiskelijoilla tai opiskelijajärjestön toiminnalla ei ole opiskelijoiden tyytyväisyydelle paljoakaan merkitystä. Tätä heikkoa korrelaatiota saattaa selittää esimerkiksi se, että opiskelijat pitävät opiskelijatapahtumia koulutuksesta erillisenä asiana, eivätkä miellä kyseisiä tapahtumia osaksi koulutoimintaa. Validi perustelu voisi olla myös se, että opiskelijoiden sosiaaliset tarpeet ovat tyydytettyjä jo koulun ulkopuolella koostuvista aktiviteeteista, ja tästä syystä kanssaopiskelijoiden järjestämät tilaisuudet eivät ole merkityksellisiä. Urakomponentin heikkoa korrelaatiota voidaan perustella sillä, että suuri osa kyselyyn vastanneista tuskin on vielä edennyt opinnoissaan niin pitkälle, että olisi

päässyt tutustumaan tarkemmin koulun tarjoamiin ura- ja työharjoitteluohjauksiin. On mielenkiintoista huomata, että komponentti 3. terveys ja hyvinvointi korreloi negatiivisesti kokonaisarvosanan kanssa. Korrelaatio oli erittäin heikkoa, mutta tulos oli silti melko mielenkiintoinen. Uskoisin kyseessä olevan kuitenkin tilanteen, jossa suuri osa opiskelijoista joko ei ole tiennyt koulun tarjoamista terveysterveystoimista, tai on muusta syystä jättänyt käyttämättä niitä. Tämä on johtanut siihen, etteivät he pystyneet ottamaan kantaa komponenttia koskeviin kysymyksiin. Tähän viittaa myös erityisen suuri poistettujen kohtien määrä (liite 8).

Toimipisteiden väliset erot komponenttien keskiarvoissa ovat melko heitteleviä, ja jokainen toimipiste onkin saanut sekä korkeita että heikkoja sijoituksia. On huomattava kuitenkin, että erityisesti Vierumäen toimipiste sijoittui melko heikosti verrattuna muihin. Tämä voi johtua siitä, että Vierumäellä järjestettävät koulutusohjelmat eroavat radikaalisti muiden toimipisteiden ohjelmista, jolloin heidän arvioivat koulua eri näkökulmasta. Esimerkiksi heikko terveyden ja hyvinvoinnin komponenttiin liittyvä tulos voi johtua siitä, että vierumäkeläiset urheiluopiskelijat toivoisivat yksilöidämpää, urheilijoille suunnattua terveys- ja hyvinvointineuvontaa ja alan osaamista. Heillä myös saattaa olla enemmän kokemusta näistä palveluista ja siksi heidän odotuksensa ovat korkeammat. Heittelyä arvoissa selittää varmasti myös se, että Vierumäen opiskelijoiden määrä kyselyyn vastanneiden joukossa oli erittäin heikko (n=19). Tätä käsitellään enemmän pohdittaessa tutkimuksen validiteettia. Eniten vaihtelua toimipisteiden välillä esiintyi komponenteissa 3 ja 6. Uskoisin vaihteluun vaikuttavan suuresti sen, että komponentteja koskevien kysymysten vastausprosentit olivat heikot. Tämä viittaisi jo aiemmin havaittuun ilmiöön, siihen, ettei suuri osa vastaajista ollut ehtinyt tutustua kyseisiin toimintoihin ennen kyselyä, eivätkä siksi pystyneet vastaamaan kysymyksiin.

Summamuuttuja-analyysia suoritettaessa huomattiin, että kaikkien valittujen kysymyspattereiden kohtien ollessa mukana ei komponentteja olisi voitu muodostaa. Analyysistä jouduttiin jättämään pois muuttujat 10a) opinnäytetyöohjaus, 11a) opiskelijaravintola- ja kahvilapalvelut, 8f) palautteen anto, 10a) opiskelijatutoreiden antama ohjaus, ja 11a) opintotukipalvelut, sillä niiden kommunaliteetit olivat liian heikkoja. Heikot kommunaliteetit viittaisivat siihen, että muuttujat toimivat omina yksittäisinä tekijöinä, eikä niiden vastauksia ollut mielekästä niputtaa yhteen muiden analyyseissa käytettyjen

kohtien kanssa. Vaihtoehtoisesti poisluettujen muuttujien merkitys saattoi yksinkertaisesti olla niin heikkoa, etteivät ne pysyneet muiden muuttujien mukana analyyseissä. Myös kysymyskohtien heikot vastausprosentit saattoivat vaikuttaa valittujen muuttujien heikkoihin kommunaliteetteihin. Tutkittaessa muuttujien latautumista komponentteihin huomattiin, että kaksi analyysiin mukaan otettua muuttujaa, muuttujat 12 c) viestintä ja 9 a) mahdollisuus kansainvälistymiseen, eivät latautuneet mihinkään muodostetuista komponenteista. Tämän tapahtuman taustalla on saattanut olla samantyyppisiä syitä, kun mitä poisjätettyjen muuttujien kanssa.

6.2 Opintoja vaikeuttavat tekijät

Tulokset osoittivat myös, että kyselyssä määritellyillä opiskelija vaikeuttavilla tekijöillä on yleisesti katsoen melko vähän vaikutusta HAAGA-HELIAN opiskelijoiden opintoihin. Syvemmin analysoitaessa huomattiin kuitenkin, että osassa kohdista löytyi tilastollisesti merkittävää eroa toimipisteiden välillä. Syrjinnän ja kiusaamisen kokemisen kohdassa Porvoo sijoittui korkeimmalle. Tämä saattaa mahdollisesti johtua koulun opiskelijoiden monikielisyydestä, sekä sen tuomista ongelmista. Asumisolosuhteet vaikeuttavat eniten Vierumäen sekä Porvoon opiskelijoita. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että kampuksella saattaa olla pulaa asunnoista, tai opiskelijat saattavat asua itse pääkaupunkiseudulla ja joutua matkustamaan pitkiä koulumatkoja. Harrastus ja järjestötoiminnat vaikeuttavat eniten Vierumäen opiskelijoita, mikä on selkeää, sillä monet heistä ovat ammattiurheilijoita. Tällöin harrastus vie huomattavasti enemmän aikaa, kuin normaali opiskelujen ohella oleva harrastus. Porvoo sijoittui korkeimmalle heikon taloudellisen tilanteen mittarissa. Tämä saattaa johtua siitä, että Porvoossa on mahdollisesti vähemmän tarjottuja työpaikkoja opiskelijoille, jolloin osa jää väistämättä ilman. Tähän viittaisi myös Porvoon alhainen arvo työssäkäynnin vaikutuksesta opiskeluihin.

Motivaation ja tyytyväisyyden käsitteet ovat erittäin sidoksissa toisiinsa. Tästä syystä opiskelijan oman motivaation voidaan yleisesti ottaen katsoa vaikuttavan suuresti opiskelijan tyytyväisyyteen. Jos oma motivaatio kouluttautumista kohtaan on huono, henkilö kiinnittää harvoin tarpeeksi huomiota koulutuksen toimiviin osa-alueisiin ja enemmän huomiota koulun heikkouksiin. Nämä negatiiviset huomiot ikään kuin tukevat tätä jo vallitsevaa heikon motivaation ajatusmallia, joten niihin on helppo turvata. Esimerk-

kinä ajatus: ”kurssin opetuksen taso on heikkoa, joten minun ei tarvitse panostaa tähän kurssiin”. Myös erilaiset opintoja vaikeuttavat tekijät vaikuttavat luultavasti heikosti motivoituneisiin opiskelijoihin enemmän kuin muihin. Tätä tukee jo äsken mainittu ajatus siitä, että vaikeuttavat tekijät antavat lisää tekosyitä huonolle motivaatiolle: ”minun ei kannata panostaa koulutöihini nyt, sillä minulle ei ole annettu tarpeeksi aikaa”. Näistä syistä heikon motivaation indikaattoreihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Heikosta motivaatiosta kärsivät eniten Vallilan toimipisteen opiskelijat. Syitä tälle on vaikea lähteä analysoimaan tarkemmin, mutta kyseessä saattaa olla esimerkiksi se, että opiskelijat kokevat saavansa liian vähän tukea ja kannustusta opettajiltaan sekä muilta opiskelijoilta. Saattaa myös olla mahdollista, että Vallilan toimipisteen koolla on merkitystä heikkoon motivaatioon. Koska toimipiste on erittäin pieni, opiskelijat usein tutustuvat ja luovat merkityksellisiä siteitä opettajiinsa, mikä taas puolestaan saattaa heikentää opettajan auktoriteetasemaa, ja tällä tavalla laiskistaa opiskelijoita. Vierumäen opiskelijat kokivat eniten ongelmia työn ja opiskeluiden yhteensovittamisessa. Tämä saattaa johtua jo aiemmin mainitusta ammattiurheilusta, jolloin valittu laji ei ole enää harrastus, vaan työ. Ajan puute näyttäisi olevan eniten opiskeluita vaikeuttava tekijä. Toimipisteistä erityisesti Malmin opiskelijoilla näyttäisi olevan ongelmia ajan puutteen kanssa. Malmi sijoittui korkealle myös työssäkäynnin tilastossa, mikä viittäisi siihen, että toimipisteessä on monia, jotka joutuvat käymään opiskeluiden ohella töissä, mutta tätä ei ole otettu tarpeeksi huomioon opetuksessa. Heillä ei ehkä ole niin paljon mahdollisuuksia vaikuttaa omaan opiskelutahtiinsa, jolloin ajanhallinnan ja -puutteen stressi suurenee.

Ennen tilastollisten analyysien aloittamista tarkasteltiin eri muuttujien vastausprosentteja. Tullessa kysymykseen 8d) huomattiin, että kysymyksen viimeiseen ”tuen puute opintoihin liittyen” -kohdan vastausprosentti oli huomattavasti heikompi kuin muiden kysymyksen kohtien. Kysymyksen kohdan puuttuvien arvojen lukumäärä oli 94. Lisäksi, epäolennaisten arvojen (”en osaa arvioida” ja niin edelleen) eliminoinnin jälkeen huomattiin, että myös kysymyksen 8d) kohdan ”syrjinnän tai kiusaamisen kokeminen” poistettujen tai puuttuvien kohtien lukumäärä oli korkea. Tällöin kysymysten puuttuvien vastausten määrä oli ”syrjinnän tai kiusaamisen kokeminen” 96, ”tuen puute opintoihin liittyen” 202. Vastausten puuttumisen syitä ei yleisesti ole kovin mielekästä lähteä tutkimaan, sillä usein luvut ovat melko pieniä, jolloin vastaaja on saattanut joko turhau-

tua kysymyspatterin alakysymysten paljouteen, tai on epähuomiossa jättänyt vastaamatta siihen. Tapauksissa, joissa poisluettujen vastausten määrä on erittäin suuri, vastaajilla ei usein ole omia kokemuksia kysyttävästä aiheesta, ja tämän takia jättää kohdan tyhjäksi tai vastaa ”en osaa sanoa”.

Kysymys 8d) koskee kuitenkin opiskelijan henkilökohtaista elämää. Tästä syystä kysymyspatterin kohtien sisällä tapahtuneen yllättävän kadon syiden pohtiminen muuttuu mielenkiintoiseksi. Kysymyksessä kartoitettiin tekijöitä, jotka liittyvät opiskelijoiden arkeen, ja joihin jokaisella opiskelijalla on varmasti mielipide. Jos vastaaja ei ole huomannut tietyn kohdan vaikeuttavan arkeaan, on kysytyn tekijän vaikutus luultavasti heikko. Tästä syystä lähes kaikkien kysymysten kohtien ”en osaa arvioida” vastaukset olivat erittäin pieniä. Tästä herääkin kysymys, miksi kahden viimeisen kohdan poisluettujen arvojen luvut olivat niin suuria? Voi olla, että vastanneet opiskelijat herpaantuivat keskellä kyselyä olevasta kysymyksestä, eivätkä jaksaneet keskittyä kunnolla, ja näin ollen kyseessä olisi huolimattomuusvirhe. Tämä tuskin selittää kuitenkaan kaikkia puuttuvia vastauksia. On myös mahdollista, että osa vastaajista ei osannut edes ymmärtää miten tällainen kohta voisi vaikuttaa heidän opiskeluunsa, ja tästä syystä vastasivat ”en osaa arvioida”. Tosin tämäkin vaikuttaa edellä mainituista syistä melko epätodennäköiseltä.

Näyttäisi siis siltä, että jotkut opiskelijat eivät yksinkertaisesti ole halunneet vastata kysytyyn kohtaan jostain syystä. Tämä viittaisi siihen, että joko kysytyt kohdat olivat niin absurdeja, ja niiden merkitys niin pieni, etteivät opiskelijat katsoneet edes tarpeellisiksi vastata kysymykseen. Vaihtoehtoisesti kohdat ovat saattaneet herättää jostain muusta syystä emotionaalisen reaktion, joka on saanut opiskelijat jättämään vastaamatta. Mahdollisia syitä tälle reaktiolle ei tässä opinnäytetyössä lähdetä tarkemmin pohtimaan, mutta mainittakoon vielä, että kysely oli täysin anonymi. Näin ollen mahdolliset muihin henkilöihin liittyvät tunnereaktiot, kuten pelko tai häpeä siitä, että muut saisivat tietää vastaajan henkilöllisyyden, oli eliminoitu.

6.3 Tutkimuksen validiteetin, reliabiliteetin ja etiikan tarkastelu

Tutkimuksen validiteettia, eli pätevyyttä tarkasteltaessa pyritään varmistamaan, että suoritettu tutkimus on mitannut sitä, mitä oli tarkoituskin. Tutkimuksen reliabiliteettia, eli luotettavuutta tarkasteltaessa puolestaan tutkitaan tutkimuksen tulosten tarkkuutta, ja tulosten luotettavuutta. (Heikkilä, 2008 29–31.) Tutkimukseen yleinen validiteetti ja reliabiliteetti ovat hyvät. Tutkimukseen valittu kohderyhmä oli valittu oikein, sillä tutkimuksessa pyrittiin muodostamaan kokonaisvaltainen kuva HAAGA-HELIAN opiskelijoiden tyytyväisyydestä sekä opiskelua vaikeuttavista tekijöistä. Tutkimuksen otos oli kattava (N=995), vaikkakin vastausprosentti oli melko heikko (10,36 %) verrattuna tutkimuksen populaation määrään (lähes 10 000 henkilöä). Tälle ei kuitenkaan ollut mahdollista tehdä enempää, sillä kuten aina avoimissa kyselyissä, vastausprosentin suuruus on täysin kiinni yksittäisten tilastoyksiköiden motivaatiosta. Jokaisella koulun opiskelijalla oli tasapuolinen mahdollisuus osallistua kyselyyn. Tosin on otettava huomioon, että usein kyselyihin vastataan helpommin juuri silloin, kun on annettavana rakentavaa palautetta. Tämä on myös saattanut vaikuttaa saatuihin tuloksiin.

Kysely muodostettiin mittaamaan opiskelijoiden tyytyväisyyttä valitsemansa ammattikorkeakouluun ja koulutusohjelmaan, sekä selvittämään mitkä asiat saattavat vaikeuttaa opiskelijoiden opintoja. Näitä asioita on pyritty selvittämään myös tässä opinnäytetyössä. Kyselyä, ja näin ollen myös tutkimuksen validiteettia, heikentää kuitenkin suurimmassa osassa kysymyksiä annettu ”en osaa arvioida”/”en osaa sanoa” vaihtoehto. Jos opiskelijalle ei ollut muodostunut kunnollista kuvaa jostakin kyselyn aiheesta, hänen oli mahdollista ”ohittaa” kysymys valitsemalla kyseinen vaihtoehto. Analyyseja tehtäessä nämä vastaukset jouduttiin kuitenkin poistamaan, jolloin kysymysten vastausprosentti saattoi kärsiä merkittävästi. Toisaalta, ei voida olettaa, että esimerkiksi ensimmäisen vuoden opiskelijalla olisi kokemusta opinnäytetyöohjauksen onnistuneisuudesta, joten osassa kysymyksiä tämä vaihtoehto oli pakollinen. Lisäksi kyselyn kysymyksen 12e) ”minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme” muotoilu oli heikko. Vaikkakin kysymys on erittäin merkittävä tutkimuksen kannalta, opiskelijoilla saattoi olla vaikeuksia vastata siihen, jos heillä ei ole kokemuksia muista ammattikorkeakouluista. Mihin tällöin nämä opiskelijat vertaavat HAAGA-HELIAA? Mikä on keskiarvosuuden mittari? Tämä varmasti vaihtelee yksilöittäin.

Tutkimuksessa käytetyt analysointimenetelmät sekä summamuuttujien muodostamisen valinta olivat valideja. Tutkimuksen pyrkimyksenä oli saada tiivistettyä suuri määrä tietoa pienempään muotoon, jossa onnistuttiin hyvin. Myös tarvittavat testit suoritettiin varmistamaan, että valittuja tilastollisia analyyseja oli mahdollista käyttää. Komponenttianalyysin avulla muodostettujen komponenttien sisällöt olivat alun häiriötekijöistä huolimatta täysin loogiset, ja analyysin avulla onnistuttiin muodostamaan selkeitä ryhmiä, joita oli mahdollista tarkastella tilastollisesti. Tästä syystä summamuuttujien muodostamista päätettiin käyttää hyväksi tässä opinnäytetyössä, vaikka osa datasta jouduttiinkin jättämään pois niitä muodostettaessa.

Tarkasteltaessa validiteettia toimipisteiden välisten erojen analyyseissä, on otettava huomioon, että Vierumäen toimipisteessä opiskelevien henkilöiden vastausprosentti oli erittäin pieni (n=19). Tästä syystä toimipisteiden välisten erojen analyysien tulokset voivat olla vääristyneet. Analyysejä tehtäessä nousi esille kysymys siitä, tulisiko Vierumäen opiskelijoiden vastaukset jättää kokonaan huomioimatta tässä työssä. Lopulta kuitenkin päädyttiin siihen, että vaikka Vierumäen vastausprosentti oli erittäin heikko, oli kuitenkin merkityksellisempää sekä työn että toimeksiantajan kannalta pitää vastaukset mukana analysoitavassa aineistossa.

Jokaisen suoritettun tutkimuksen tulee perustua hyvään tieteelliseen käytäntöön. Tutkimuksen etiikkaa tarkasteltaessa pyritään ennaltaehkäisemään tieteellistä epärehellisyyttä ja tutkimukseen osallistuneille koituvaa mahdollista haittaa. (Tutkimuseettinen Neuvottelukunta 2011.) Tämän tutkimuksen eettistä perustaa tarkasteltaessa ei löydetty ongelmia. Kysely suoritettiin täysi-ikäisille henkilöille ja siihen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja anonymiä. Tutkimuksen tulokset on nähtävillä kaikille koulun opiskelijoille ja työntekijöille, joten jokainen kyselyyn osallistunut opiskelija voi halutessaan verrata omia vastauksiaan yleisiin keskiarvoihin. Myös tämä opinnäytetyö tulee olemaan vapaasti luettavissa kaikille koulumme opiskelijoille sekä työntekijöille. Kyselyn analysointi on suoritettu rehellisesti välttämällä tuloksia vääristeleviä kuvioita tai huonosti valittuja mitta-asteikoita. Myös tutkimuksen empirian kuvaus on tehty kattavasti.

6.4 Kehitysehdotukset

Vaikka HAAGA-HELIA suoriutuikin hyvin tyytyväisyyskyselystä, tutkimuksen saralta nousee kuitenkin esiin muutamia kehitysehdotuksia. Koska koko ammattikorkeakoulusta on nyt suoritettu yleinen tyytyväisyyskysely, ja näihin tuloksiin on varmasti jo tutustuttu, olisi mielekästä lähteä parantamaan koulun heikkouksia. Koululla voitaisiin esimerkiksi suorittaa toimipisteittäin tila- ja laitekartoituskysely, sillä nähtävästi tilojen ja laitteiden merkitys opiskelijoiden tyytyväisyydelle on melko suuri. Kyselyssä olisi mahdollista ottaa selvää kunkin toimipisteen tilojen vahvuuksista ja heikkouksista. Näitä heikkouksia olisi myöhemmin mahdollista parantaa budjetin antamissa rajoissa, kun taas vahvuuksia olisi mahdollista mallintaa muihin toimipisteisiin. Tätä myös benchmarkkaukseksi kutsuttua toimintaa olisi hyvä käyttää myös muilla tyytyväisyyskyselyn osa-alueilla. Jos jokin toimipiste on saanut erittäin korkeita pisteitä jostain tietystä osa-alueesta, muiden toimipisteiden olisi mielekästä pohtia, miksi näin on, ja kuinka niiden olisi mahdollista saavuttaa sama.

Myös kommunikaatiota koulun henkilökunnan (johto, opettajat, muu henkilöstö) sekä opiskelijoiden välillä tulisi lisätä. Kommunikoimalla olisi esimerkiksi mahdollista löytää parannuskeinoja erinäisiin opintoja vaikeuttaviin tekijöihin, kuten ajan tai tuen puutteeseen. Tämän avulla olisi mahdollista tarttua myös opiskelijoiden motivaatio-ongelmiin. Kommunikaation lisääntyminen vaatii onnistuakseen sen, että opiskelijoiden ja henkilöstön välillä vallitsee molemminpuolinen kunnioitus ja luottamus, mikä voi olla työlästä saavuttaa. Koulun on mahdollista pyrkiä kommunikaation lisäämiseen esimerkiksi helpottamalla ja nopeuttamalla palautteen antoa. Useimmilla kursseilla opettajat antavat tentin yhteydessä palautemonisteen, jonka jokainen täyttää ennen lähtöä. Harvalla opiskelijalla on kuitenkin tässä vaiheessa enää minkäänlaista motivaatiota keskittyä monisteen täyttämiseen. Tällöin palautteen anto jää vajanaiseksi ja menee usein hukkaan. Mainittakoon myös, että palautekyselyt ovat usein erittäin pitkiä, joka myöskin heikentää opiskelijoiden motivaatiota vastata niihin.

Palautteen anto olisi hyvä myös tiivistää ja yhtenäistää siten, että jokaisella kurssilla palautetta olisi mahdollista antaa samalla tavalla. Tällöin opiskelijat saisivat palautteen an-

non osaksi opintojakson loppua rutiinia. Lisäksi palautteen antoa olisi hyvä pohtia siirrettäväksi kokonaan esimerkiksi internetiin Moodlen tai MyNetin yhteyteen, jolloin se olisi helposti löydettävissä. Jos internet-palautteen anto ei ole mielekästä, hyvä vaihtoehto olisi esimerkiksi kurssin lopulla koko luokan kesken järjestettävä suullinen palautteen anto. Tällöin opettaja kirjoittaa opiskelijoiden ajatuksia ja ehdotuksia taululle ja kokoaa niistä kattavan palautteen kurssista. Näin vältetään siltä, että jokainen opiskelija toistaa samoja palautteita jatkuvasti.

Koulun viestintäkanaviin, kuten intranet- sekä koulutussivustoihin, ja niiden toimivuuden olisi hyvä kiinnittää huomiota. Esimerkiksi MyNet ei ajoittain ole käytettävyydeltään kovin mielekäs. Sivustojen sisältö on epäselvää, ja koko sivukartta kokonaisuudessaan monimutkainen ja vaikeaselkoinen. Opiskelijat saattavat kokea MyNetin käytön rasittavaksi ja tästä syystä saattavat vältellä sen käyttöä menettäen näin ollen tärkeää tietoa. Myös Moodlen käytössä on ajoittain ongelmia.

Lopuksi, koulun terveystalveluiden informointiin sekä niiden jatkuvaan parantamiseen tulisi kiinnittää huomiota. Terveys- ja hyvinvointipalvelut ovat usein kalliita, ja monilla, varsinkin nuorilla opiskelijoilla ei ole niihin varaa. Siksi koulun tarjoamat terveys- ja hyvinvointipalvelut ovatkin yksi suurimpia etuja opiskelujen aikana. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu tarjoaa kyllä opiskelijoilleen näitä palveluita, mutta tulokset viittasivat siihen, että niistä informointi on heikkoa. Opiskelijat eivät osanneet vastata terveystalveluita koskeviin kysymyksiin, luultavasti siksi, koska he eivät tiedä mitä palveluita koululla on, mistä niitä löytää tai miten niitä käytetään. Tästä syystä koulun terveys- ja hyvinvointipalveluista tulisi informoida kattavasti jo opintojen alkuvaiheessa, ja sen tulisi olla jatkuvaa. Koulun olisi mielestäni hyvä myös pyrkiä kehittämään ja laajentamaan hyvinvointipalveluitansa esimerkiksi erinäisten liikuntaseteleiden muodossa.

6.5 Oman oppimisen arviointi

Tämän opinnäytetyön tekeminen on ollut haastavaa, mutta koen onnistuneeni siinä hyvin. Aloittaessani työtä en usko, että täysin ymmärsin, kuinka suureksi työni kehittyisi. Analysoitava data oli erittäin suuri, ja halunani oli tehdä työ, joka palvelisi toimeksiantajaani kiitettävästi. Näin ollen minun oli vaikea rajata työni ottaen huomioon käy-

tettävissä oleva aika sekä oma jaksamiseni. Työ oli haastava myös siksi, että se poikkesi normaalin tutkimuksen kulusta. En pystynyt vaikuttamaan kyselyn sisältöön, joten minun oli löydettävä jo valmiista kyselystä alueita, joista koin omaavani tietoperustaa. Lisäksi jouduin rakentamaan koko teoriaperustan kyselyn pohjalta, mikä oli haastavaa sillä yleensä proseduuri on päinvastainen ja kysely pohjustetaan aiempiin malleihin ja tutkimuksiin.

Mainitsemisen arvoista on myös se, että opinnäytetyöni sisältö on lähes täysin psykologiaan perustuvaa. Vaikka oma suuntautumiseni onkin psykologiaa paljon sivuuttavan henkilöstöhallinnan puolella, psykologiaan pohjautuvan tutkimuksen tekeminen oli ajoittain työlästä. Varsinkin alkuperäisten lähteiden sekä opiskelijanäkökulmaan liittyvän teorian paikantaminen oli hetkittäin vaikeaa. Uskon kuitenkin tämän kaiken olleen erittäin opettavaista minulle, ja uskon näiden vaikeuksien olleen oppimiseni kannalta tärkeitä. Koin ennen opinnäytetyöaiheeni valintaa haluavani tehdä työn joka motivoi minua, ja tämä työ on ollut sellainen. Tutkimuksen aihealue oli erittäin mielenkiintoinen ja tutkimusmenetelmä oli minulle mielekäs. Koin, että olin valinnut aiheeni siten, että se haastoi minua jatkuvasti parantamaan taitojani ja kasvattamaan tietoa, mistä pidin paljon. Kaiken kaikkiaan opinnäytetyöprosessi on ollut minulle antoisa. Toivon, että olen onnistunut tuomaan tutkimukseni löydökset esille selkeästi ja löytämään niiden pohjalta innovatiivisia kehittämisehdotuksia, jotka palvelevat toimeksiantajani tarpeita.

Lähteet

Bergh, Z. 2011. Introduction to Work Psychology. Oxford University Press. Southern Africa.

Changing Minds 2012. Maslow's Hierarchy. Luettavissa:

<http://changingminds.org/explanations/needs/maslow.htm>. Luettu: 19.10.2012.

Frailon, J. 2004. Measuring Student Well-Being in the Context of Australian Schooling. Discussion Paper. MCEETYA. Australia. Luettavissa:

http://www.mceetya.edu.au/verve/_resources/Measuring_Student_Well-Being_in_the_Context_of_Australian_Schooling.pdf. Luettu: 20.10.2012.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012a. HAAGA-HELIA:n juuret. Luettavissa:

<http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/haaga-helian-juuret>. Luettu: 20.10.2012.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012b. HAAGA-HELIA:n strategiaperusta.

Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/strategia>. Luettu: 20.10.2012.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012c. Tietoa HAAGA-HELIAsta. Luettavissa:

<http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/haaga-helia-lyhyesti>. Luettu: 20.10.2012.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012d. Tutkintokoulutus. Luettavissa:

<http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus>. Luettu: 20.10.2012.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012e. Mikä HAAGA-HELIA? Luettavissa:

<http://www.haaga-helia.fi/fi/opinto-opas/yleista-haaga-heliasta/mika-haaga-helia>. Luettu: 20.10.2012.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012f. Suomen koulutusjärjestelmä. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/opinto-opas/yleista-haaga-heliasta/suomenkoulutusjarjestelma>. Luettu: 20.10.2012.

Heikkilä, T. 2008 Tilastollinen tutkimus. 7. uudistettu painos. Edita Prima Oy. Helsinki.

Herzberg, F., Mausner, B. & Snyderman, B. B. 1959. The motivation to work. Second edition. John Wiley & Sons, Inc. New York.

Judge, T. A. & Saari, L. M. 2004. Employee Attitudes and Job Satisfaction. Human Resource Management 43/4, s. 395–407.

Laki ammatillisesta koulutuksesta 21.8.1998/630.

Locke, E. A. 1969. What is Job Satisfaction? Organizational Behavior and Human Performance, 4, s. 309–336.

Locke, E. A. 1976. The Nature and Causes of Job Satisfaction. Teoksessa: Dunnette, M. D. 1976 Handbook of Industrial and Organizational Psychology. Rand McNally College Publishing Company. Chicago. s. 1297–1349.

Madsen, K. B. 1974. Modern Theories of Motivation. Munksgaard. Copenhagen.

Maslow, A. H. 1954. Motivation and Personality. Harper & Brothers. New York.

Meri, V. 1991. Sanojen synty – suomen kielen etymologinen sanakirja. Gummerus Kustannus Oy. Jyväskylä.

Metsämuuronen, J. 2005. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Gummerus kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Nummenmaa, L. 2004. Käyttäytymistieteiden tilastolliset menetelmät. 1-4. painos. Tammi. Helsinki.

Nyky-suomen sanakirja 2002. Kuudes osa. 15. painos. Suomalaisen kirjallisuuden seura. Werner Söderström osakeyhtiö. Porvoo.

Opetushallitus 2012. Hakeneet, hyväksytyt ja opiskelupaikan vastaanottaneet ammatti-korkeakouluittain. Lukuvuosi 2012S. Luettavissa:
http://www.koulutusnetti.fi/files/amk_nuoret_s2012_amkeittain.pdf. Luettu:
20.10.2012.

Pascarella, E. T. & Terenzini, P. T. 1991. How College Affects Students: Findings and insights from twenty years of research. Jossey-Bass. San Francisco.

Passer, M. W. & Smith R. E. 2008. Psychology. The Science of Mind and Behavior. Fourth Edition. McGraw-Hill International Edition. New York.

Peltonen, M. & Ruohotie, P. 1992. Oppimismotivaatio. Teoriaa, tutkimuksia ja esi-merkkejä oppimishalukkuudesta. Kustannusosakeyhtiö Otava. Helsinki.

Petegem, K., Aelterman, A., Van Keer, H. & Rosseel, Y. 2007. The influence of stu-dent characteristics and interpersonal teacher behaviour in the classroom on student's wellbeing. Springer Netherlands. Netherlands. Luettavissa:
<http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs11205-007-9093-7?LI=true>. Luettu:
20.10.2012.

Riihijärvi, J. 2009. Tietojenkäsittely-tieteiden koulutuksen työelämävastaavuus. Oulu University press. Oulu. Luettavissa:
<http://herkules oulu.fi/isbn9789514290367/isbn9789514290367.pdf>. Luettu:
10.11.2012.

Ruohotie, P. 1998. Motivaatio, tahto ja oppiminen. Oy Edita Ab. Helsinki.

Tientjen, M. A. & Myers, R. M. 1998. Motivation and job satisfaction. Management Decision 36/4, s. 226–231. Luettavissa:

http://iweb.swufe.edu.cn/jiarui/management_resources/企业管理/motivation%20and%20job%20satisfaction.pdf. Luettu: 13.12.2012.

Tilastokeskus 2012. Koulutuksen keskeyttäminen 2010. Luettavissa:
http://www.stat.fi/til/kkesk/2010/kkesk_2010_2012-03-20_fi.pdf. Luettu: 9.10.2012.

Tutkimuseettinen Neuvottelukunta 2011. Ohjeet Tutkijoille. Luettavissa:
<http://www.tenk.fi/ohjeet.html>. Luettu: 13.12.2012.

Uusi sivistyssanakirja 1969. Otava. Helsinki.

Vartiovaara, I. 2006. Itsensä toteuttaminen. Luettavissa:
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=onn00006&p_teos=onn&p_selaus=. Luettu: 20.10.2012.

Wiers-Jensen, J., Stensaker, B. & Grøgaard, J. B. 2002. Student Satisfaction: Towards an empirical deconstruction of the concept. *Quality in Higher Education*, 8:2, s. 183–195.

World Health Organization 2010. Healthy workplaces: a model for action for employers, workers and practitioners. Luettavissa:
http://www.who.int/occupational_health/publications/healthy_workplaces_model_action.pdf. Luettu: 9.10.2012.

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

HAAGA-HELIAN opiskelijakysely 2012

Hyvä HAAGA-HELIAN opiskelija!

Tässä kolmen vuoden välein toteutettavassa kyselyssä sinulla on mahdollisuus arvioida omaa tilannettasi opiskelijana sekä HAAGA-HELIAN onnistumista koulutuksessa ja palvelujen tarjonnassa. Tavoitteenamme on entistäänkin laadukkaampi ammattikorkeakoulu.

HAAGA-HELIAssa on mahdollista antaa palautetta kaikissa yhteyksissä kaikille haaga-helialaisille, mutta käyttämällä virallisia palautekanavia (palautteet ja kyselyt) varmistat, että viestisi menee perille ja näkemyksiäsi punnitaan kehittämisfoorumeilla.

Sinun näkemyksesi on meille tärkeä!

Ritva Laakso-Manninen

Rehtori

Vastaamisohje

Varaa vastaamiseen aikaa noin 8 - 15 minuuttia. Tee kysely loppuun kerralla, sillä lomaketta ei voi tallentaa välillä. Kyselyssä on kuitenkin mahdollista siirtyä taaksepäin. Vastajalta ei kysytä tunnistetietoja, eli vastaaminen on anonyymiä. Avoimet vastaukset raportoidaan sellaisenaan, joten ilmaisuun on syytä kiinnittää huomiota.

HAAGA-HELIAN laatupolitiikan asettama tavoite on ylittää keskiarvoon 4 (viisiportaisella asteikolla), joten on tärkeää, että täsmennät avoimessa palautteessa, mikäli emme ole mielestäsi ylittäneet tavoitteeseen. Luonnollisesti myös onnistumisista on hyvä mainita avoimessa palautteessa, jotta kehitystyössä hävitä hyviksi koettuja asioita.

* * *

Tämän ja muiden HAAGA-HELIAssa tehtyjen kyselyiden ja annettujen palautteiden yhteenvedot ovat luettavissa HAAGA-HELIAN verkkosivuilla.

Juha P. Lindstedt

Laatupäällikkö

1) Opintojen aloitusvuosi (vvvv) - nyt suoritettava tutkinto

2) Opiskelumuofo (valitse vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa opiskeluasi)

- Päiväopiskelu
- Iltaopiskelu
- Sekä päivä- että iltaopiskelu
- Monimuoto-opiskelu (monimuotokoulutusohjelma)

3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana)

- Haaga
- Malmi
- Pasila
- Porvoo
- Vallila
- Vierumäki

4.1) Koulutusohjelma (Haaga)

- Hotelli- ja ravintola-alan ko.
- Hotelli ja ravintola-alan liikkeenjohdon ko.
- Matkailun liikkeenjohdon ko.
- Palveluliiketoiminnan ko. (ylempi)
- DP in Hotel, Restaurant and Tourism Management
- Degree Programme in Experience and Wellness Management

4.1) Koulutusohjelma (Malmi)

- Liiketalouden ko.
- Tietojenkäsittelyn ko.
- DP in International Business

4.1) Koulutusohjelmasi (Pasila)

- Johdon assistenttityön ja kielten ko.
- Journalismin ko.
- Liiketalouden ko.
- Myyntityön ko.
- Tietojenkäsittelyn ko.
- Tietojärjestelmäosaamisen ko. (ylempi)
- Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen ko. (ylempi)
- DP for Multilingual Management Assistants
- DP in Communication Management
- DP in International Business
- DP in International Business Management (ylempi)
- DP in Business Information Technology

4.1) Koulutusohjelma (Porvoo)

- Liiketalouden ko.
- Matkailun ko.
- DP in International Business
- DP in Tourism
- DP in Tourism (ylempi)
- Up i företagsekonomi
- Up för turism

4.1) Koulutusohjelma (Vallila)

- Liiketalouden ko.
- Finanssi- ja talousasiantuntijan ko.
- Tietojenkäsittelyn ko.
- DP in International Business

4.1) Koulutusohjelma (Vierumäki)

- Liikunnan ja vapaa-ajan ko.
- Liikunta-alan kehittämisen ja johtamisen ko. (ylempi)
- DP in Sports and Leisure Management

5) Koulutus ennen HAAGA-HELIAN amk-opintojen aloittamista (vain YKSI vaihtoehto)

- Lukio
 Toisen asteen ammatillinen perustutkinto samalta/lähialalta kuin amk-tutkinto
 Toisen asteen ammatillinen perustutkinto eri alalta kuin amk-tutkinto
 Korkeakoulututkinto/yliopistotutkinto
 Muu, mikä? _____

6) Sukupuoli

- Nainen
 Mies

8 a) Korkeakoulu yhteisön ilmapiiri rakentuu suurelta osin vuorovaikutussuhteista. Arvioi vuorovaikutusta (keskustelu yhteys/asiointi) seuraavien kanssa tähän astisen kokemuksesi perusteella:

	Olematon/ olemattomat	Heikko/heikot	Tyydyttävä/ tydyttävät	Hyvä/hyvät	Erinomainen/ erinomaiset	En pysty arvioimaan
Koulutusjohto (koulutusohjelmajohtaja, yksikön johtaja)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijajärjestöt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opinto-ohjaaja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Terveydenhoitaja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkäri	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psykiatrinen sairaanhoitaja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opintopsykologi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korkeakoulupappi	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8 b) Minkä tahojen toivoisit olevan nykyistä enemmän mukana opiskelun arjessa?

- Koulutusjohto (koulutusohjelmajohtaja, yksikön johtaja)
- Opettajat
- Opiskelijat
- Opiskelijajärjestöt
- Opinto-ohjaaja
- Terveystenhoitaja
- Lääkäri
- Psykiatrinen sairaanhoitaja
- Opintopsykologi
- Korkeakoulupappi

8 c) Avoimet kommentit

8 d) Opiskeluaikana monet tekijät vaikuttavat opintojen sujumiseen. Arvioi, missä määrin seuraavat vaikuttavat opintojesi etenemistä tällä hetkellä:

	ei vaikeuta lainkaan	vaikuttaa vähäisessä määrin	vaikuttaa jonkin verran	vaikuttaa melko paljon	vaikuttaa olennaisesti, uhkaa opintojen jatkumista	En pysty arvioimaan
Työssäkäynti	()	()	()	()	()	()
Ajan puute	()	()	()	()	()	()
Väsymys	()	()	()	()	()	()
Heikko motivaatio	()	()	()	()	()	()
Epävarmuus alan valinnasta	()	()	()	()	()	()
Heikko taloudellinen tilanne	()	()	()	()	()	()
Harrastus/järjestö- yms. toiminta	()	()	()	()	()	()
Ongelmat ihmissuhteissa/perheessä	()	()	()	()	()	()
Asumisolosuhteet	()	()	()	()	()	()
Heikko fyysinen terveys	()	()	()	()	()	()

(sairaudet)						
Heikko psyykkinen terveys	()	()	()	()	()	()
Yksinäisyys	()	()	()	()	()	()
Syrjinnän tai kiusaamisen kokeminen	()	()	()	()	()	()
Tuen puute opintoihin liittyen (kerro avoimessa kommentissa, millaista tukea tarvitsisit)	()	()	()	()	()	()
Jokin muu, mikä	()	()	()	()	()	()

8 e) Avoimet kommentit

8 f) Korkeakouluopiskelijoilla on merkittävä rooli korkeakoulun kehittämisessä, oman tutkintonsa suunnittelussa ja verkostoitumisessa alan tulevien osajien kanssa. Arvioi, millainen vaikutus-/osallistumismahdollisuus sinulla on seuraaviin:

	Olematon/ olemattomat	Heikko/heikot	Tyydyttävä/ tydyttävät	Hyvä/hyvät	Erinomainen/ erinomaiset	En pysty arvioimaan
Opiskelijajärjestötoimintaan	()	()	()	()	()	()
Opetus-/opiskelumuotojen kehittämiseen	()	()	()	()	()	()
Palautteen antoon (esim. opintojaksoista)	()	()	()	()	()	()
Oman tutkintosisällön suunnitteluun	()	()	()	()	()	()
Vapaamuotoiseen yhdessä- oloon muiden opiskelijoiden kanssa	()	()	()	()	()	()

8 g) Avoimet kommentit

9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa:

	Epäonnistunut	Melko epäonnistunut	Menettelee	Melko onnistunut	Onnistunut
Koulutusohjelman rakenne	()	()	()	()	()
Opintojen etenemisjärjestys	()	()	()	()	()
Opintojen etenemistahti	()	()	()	()	()
Opintojen sisällöllinen monipuolisuus	()	()	()	()	()
Yhteistyö yritysten kanssa	()	()	()	()	()
Opetuksen taso	()	()	()	()	()
Mahdollisuus vaikuttaa oman tutkinnon sisältöön	()	()	()	()	()
Mahdollisuus kansainvälistymiseen	()	()	()	()	()

9 b) Mikä on mielestäsi tutkinnon/koulutusohjelman erityinen vahvuus?

9 c) Mitä tutkinnossa/koulutusohjelmassa pitäisi edelleen kehittää?

10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta

	Toimii heikos- ti	Toimii melko heikosti	Toimii	Toimii melko hyvin	Toimii hyvin	En ole käyt- tänyt palve- lua
Sähköinen opinto- opas	()	()	()	()	()	()
MyNet	()	()	()	()	()	()
Opiskelijatutoreiden antama ohjaus (opiskelun alussa)	()	()	()	()	()	()
Opinto-ohjaajien antama ohjaus	()	()	()	()	()	()
Opettajien antama ohjaus	()	()	()	()	()	()
Työharjoittelun ohjaus	()	()	()	()	()	()
Opinnäytetyöohjaus	()	()	()	()	()	()
Uraohjaus	()	()	()	()	()	()

10 b) Avoimet kommentit

11 a) Arviosi tukipalveluiden toimivuudesta kokonaisuudessaan (saatavuus, asiantun- temus, asiakaspalvelu). Täsmennä mahdollisia havaitsemiasi puutteita avoimissa kommentissa.

	Toimii hei- kosti	Toimii melko heikosti	Toimii	Toimii melko hyvin	Toimii hyvin	En ole käyt- tänyt palve- lua
Opintotoimiston palve- lut	()	()	()	()	()	()
Kirjaston palvelut	()	()	()	()	()	()
IT-tukipalvelut (Help- Desk)	()	()	()	()	()	()
Kansainvälisyyspalvelut	()	()	()	()	()	()

Ura- ja rekrypalvelut	()	()	()	()	()	()
Terveys- ja hyvinvointipalvelut (terveydenhoitaja, lääkäri, psykiatrinen sairaanhoitaja, opintopsykologi, korkeakoulupappi)	()	()	()	()	()	()
Opintotukipalvelut (HH:n opintotukilautakunta ja opintotukiasiat)	()	()	()	()	()	()
Opiskelijaravintola- ja kahvilapalvelut	()	()	()	()	()	()

11 b) Avoimet kommentit

12 a) Opiskelun arkea sujuvoittavat tarkoitukseen sopivat ja viihtyisät tilat sekä toimivat laitteet. Arvioi seuraavien tilojen ja välineiden toimivuudesta:

	Heikko	Melko heikko	Menettelee	Melko hyvä	Hyvä	En osaa sanoa
Opetustilat	()	()	()	()	()	()
Yleisten tilat (aulat, oleskelutilat, kulkuväylät)	()	()	()	()	()	()
Liikuntatilat	()	()	()	()	()	()
Opiskelijajärjestöjen tilat	()	()	()	()	()	()
Ulkotilat	()	()	()	()	()	()
Atk-laitteet	()	()	()	()	()	()
Av-laitteet	()	()	()	()	()	()

12 b) Avoimet kommentit

12 c) Arviosi seuraavista

	Heikko	Melko heikko	Menettelee	Melko hyvä	Hyvä	En osaa sanoa
Oppimisen ilmapiiri	()	()	()	()	()	()
Viestintä (tiedottaminen)	()	()	()	()	()	()
Opiskelijajärjestötoiminta	()	()	()	()	()	()
Opiskelijatapahtumat (liikuntapäivä, rekrymes- sut, tempaukset)	()	()	()	()	()	()

12 d) Avoimet kommentit

12 e) Minkä kokonaisarvosanan antaisit ammattikorkeakoulullemme?

- () 5 HAAGA-HELIA on ammattikorkeakoulujen parhaimmistoa
- () 4 HAAGA-HELIA on hyvä ammattikorkeakoulu
- () 3 HAAGA-HELIA on keskiverto ammattikorkeakoulu
- () 2 HAAGA-HELIA on tyydyttävä ammattikorkeakoulu
- () 1 HAAGA-HELIA on heikko ammattikorkeakoulu

13) Miten seuraavat taidot tukevat omaa ammatillista kasvuasi ja työelämävalmiuksiasi?

	Vähän	Melko vähän	Ei vähän eikä paljon	Melko paljon	Paljon	En osaa sanoa
Kielitaito	()	()	()	()	()	()
Atk-taidot	()	()	()	()	()	()
Viestintätaidot	()	()	()	()	()	()
Ryhmätyötaidot	()	()	()	()	()	()
Projektinhallintataidot	()	()	()	()	()	()
Yrittäjyystaidot	()	()	()	()	()	()
Myyntitaidot	()	()	()	()	()	()
Asiakaspalvelu- /asiakkuuden hoitotaidot	()	()	()	()	()	()
Tiedonhankintataidot	()	()	()	()	()	()
Esiintymis- /presentointitaito	()	()	()	()	()	()
Ongelmanratkaisutaidot	()	()	()	()	()	()
Kansainvälisyysosaaminen	()	()	()	()	()	()

Kiitos antamastasi palautteesta. Olet mukana kehittämässä HAAGA-HELIAA entistäkin paremmaksi ammattikorkeakouluksi.

Lopuksi voit vielä antaa avointa palautetta HAAGA-HELIALLE.

Lähetettyäsi vastauksen seuraavan sivun "Lähetä"-painikkeella voit sulkea selaimen.

Liite 2. Komponentteihin latautuvat kysymykset

Komponentteihin latautuvat kysymykset	
1. Koulutusohjelmaan liittyvä komponentti	9 a) koulutusohjelman rakenne
	9 a) opintojen etenemisjärjestys
	9 a) opintojen sisällön monipuolisuus
	9 a) mahdollisuus vaikuttaa oman tutkinnon sisältöön
	9 a) opintojen etenemistähti
	8 f) oman tutkimussisällön suunnittelu
	9 a) opetuksen taso
	9 a) yhteistyö yritysten kanssa
	12 c) oppimisen ilmapiiri
	8 f) opetus- /opiskelumuotojen kehittäminen
2. Opiskelijoihin ja opiskelijajärjestötoimintaan liittyvä komponentti	8 f) opiskelijajärjestötoiminta
	8 a) opiskelijajärjestöt
	8 f) vapaamuotoinen yhdessäolo muiden opiskelijoiden kanssa
	12 c) opiskelijajärjestötoiminta
	8 a) opiskelijat
	12 c) opiskelijatapahtumat (liikuntapäivä, rekrymessut, tempaukset)
3. Opiskelijan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvä komponentti	8 a) psykiatrinen sairaanhoitaja
	8 a) opintopsykologi
	8 a) lääkäri
	8 a) terveydenhoitaja
	8 a) korkeakoulupappi
	11 a) terveys- ja hyvinvointipalvelut
4. Tiloihin liittyvä komponentti	12 a) yleiset tilat
	12 a) opetustilat
	12 a) ulkotilat
	12 a) av-laitteet
	12 a) atk-laitteet
	12 a) liikuntatilat
	12 a) opiskelijajärjestöjen tilat
5. Opetukseen ja ohjaukseen liittyvä komponentti	10 a) opinto-ohjaajien antama ohjaus
	8 a) opinto-ohjaaja

	10 a) opettajien antama ohjaus
	10 a) sähköinen opinto-opas
	10 a) myNet
	8 a) opettajat
6. Uraan liittyvä komponentti	11 a) ura- ja rekrypalvelut
	10 a) uraohjaus
	10 a) työharjoittelun ohjaus
	10 a) kansainvälisyyspalvelut
7. Opiskeluun liittyvien tukitoimintojen komponentti	11 a) kirjaston palvelut
	11 a) IT-tukipalvelut
	11 a) opintotoimisto
8. Ylemmän johdon komponentti	8 a) Koulutusjohto
Kohdat, joiden lataus komponentteihin liian heikko	12 c) viestintä
	9 a) mahdollisuus kansainvälistymiseen
Kohdat, joita ei laskettu mukaan analyysiin	10 a) opinnäytetyöohjaus
	11 a) opiskelijaravintola- ja kahvilapalvelut
	8 f) palautteen anto
	10 a) opiskelijatutoreiden antama ohjaus
	11 a) opintotukipalvelut

Liite 3. Komponenttianalyysin kysymyksien latautumiset

Rotated Component Matrix^a

	Component							
	1	2	3	4	5	6	7	8
9 a) Koulutusohjelman rakenne	.764							
9 a) Opintojen etenemisjärjestys	.716							
9 a) Opintojen sisällöllinen monipuolisuus	.713							
9 a) Mahdollisuus vaikuttaa oman tutkinnon sisältöön	.694							
9 a) Opintojen etenemistahti	.651							
8 f) Oman tutkintosisällön suunnittelu	.587							
9 a) Opetuksen taso	.572							
9 a) Yhteistyö yritysten kanssa	.490							
12 c) Oppimisen ilmapiiri	.441							
8 f) Opetus-/opiskelumuotojen kehittäminen	.401							
12 c) Viestintä								
8 f) Opiskelijajärjestötoiminta		.709						
8 a) Opiskelijajärjestöt		.686						
8 f) Vapaamuotoinen yhdessäolo muiden opiskelijoiden kanssa		.662						
12 c) Opiskelijajärjestötoiminta		.642						
8 a) Opiskelijat		.532						
12 c) Opiskelijatapahtumat		.523						
9a) Mahdollisuus kansainvälistymiseen								
8 a) Psykiatrinen sairaanhoitaja			.795					
8 a) Opintopsykologi			.773					

8 a) Lääkäri			.766					
8 a) Terveystenhoitaja			.660					
8 a) Korkeakoulupappi			.618					
12 a) Yleiset tilat				.719				
12 a) Opetustilat				.667				
12 a) Ulkotilat				.632				
12 a) Av-laitteet				.554				
12 a) Atk-laitteet				.552				
12 a) Liikuntatilat				.513				
12 a) Opiskelijajärjestöjen tilat				.478				
10 a) Opinto-ohjaajien antama ohjaus					.761			
8 a) Opinto-ohjaaja					.714			
10 a) Opettajien antama ohjaus					.552			
10 a) Sähköinen opinto-opas					.438			
10 a) MyNet					.414			
8 a) Opettajat					.412			
11 a) Ura- ja rekrypalvelut						.762		
10 a) Uraohjaus						.656		
10 a) Työharjoittelun ohjaus						.522		
11 a) Kansainvälisyyspalvelut						.497		
11 a) Kirjaston palvelut							.658	
11 a) IT-tukipalvelut							.648	
11 a) Opintotoimisto							.632	
11 a) Terveys- ja hyvinvointipalvelut			.423					-.466
8 a) Koulutusjohto								.434

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 8 iterations.

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of 1. Koulutusohjelmaan liittyvä komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.002	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of 2. Opiskelijajärjestötoimintaan liittyvä komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.001	Reject the null hypothesis.
3	The distribution of 3. Opiskelijan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvä komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.000	Reject the null hypothesis.
4	The distribution of 4. Tiloihin liittyvä komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.000	Reject the null hypothesis.
5	The distribution of 5. Opetukseen ja ohjaukseen liittyvä komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.023	Reject the null hypothesis.
6	The distribution of 6. Uraan liittyvä komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.000	Reject the null hypothesis.
7	The distribution of 7. Opiskeluun liittyvien tukitoimintojen komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.000	Reject the null hypothesis.
8	The distribution of 8. Ylemmän johdon komponentti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.000	Reject the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is .05.

Case Processing Summary

	Cases			
	Included		Excluded	
	N	Percent	N	Percent
8 d) vaikeuttavat tekijät: Työssäkäynti	937	94.2%	58	5.8%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Ajan puute	982	98.7%	13	1.3%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Väsytys	979	98.4%	16	1.6%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko motivaatio	978	98.3%	17	1.7%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Epävarmuus alan valin- nasta	963	96.8%	32	3.2%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko taloudellinen tilan- ne	974	97.9%	21	2.1%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Harrastus/järjestö- yms. toiminta	944	94.9%	51	5.1%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Ongelmat ihmissuhteis- sa/perheessä	976	98.1%	19	1.9%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Asumisolosuhteet	966	97.1%	29	2.9%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko fyysinen terveys (sairaudet)	950	95.5%	45	4.5%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko psyykinen terveys	931	93.6%	64	6.4%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Yksinäisyys	934	93.9%	61	6.1%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Syrjinnän ja kiusaamisen kokeminen	899	90.4%	96	9.6%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Tuen puute opintoihin liit- tyen	793	79.7%	202	20.3%

Case Processing Summary

	Cases			
	Included		Excluded	
	N	Percent	N	Percent
8 d) vaikeuttavat tekijät: Työssäkäynti	991	99.6%	4	.4%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Ajan puute	989	99.4%	6	.6%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Väsymys	987	99.2%	8	.8%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko motivaatio	993	99.8%	2	.2%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Epävarmuus alan valin- nasta	989	99.4%	6	.6%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko taloudellinen tilan- ne	991	99.6%	4	.4%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Harrastus/järjestö- yms. toiminta	988	99.3%	7	.7%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Ongelmat ihmissuhteis- sa/perheessä	990	99.5%	5	.5%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Asumisolosuhteet	986	99.1%	9	.9%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko fyysinen terveys (sairaudet)	988	99.3%	7	.7%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko psyykinen terveys	986	99.1%	9	.9%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Yksinäisyys	986	99.1%	9	.9%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Syrjinnän ja kiusaamisen kokeminen	981	98.6%	14	1.4%
8 d) vaikeuttavat tekijät: Tuen puute opintoihin liit- tyen	901	90.6%	94	9.4%

Liite 7. Muuttujille 8d) vaikeuttavat tekijät ja 3) toimipiste suoritettu Kruskal-Wallis -testi

Hypothesis Test Summary				
	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Työssäkäynti is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.012	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Ajan puute is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.013	Reject the null hypothesis.
3	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Väsymys is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.906	Retain the null hypothesis.
4	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko motivaatio is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.001	Reject the null hypothesis.
5	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Epävarmuus alan valinnasta is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.071	Retain the null hypothesis.
6	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko taloudellinen tilanne is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.005	Reject the null hypothesis.
7	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Harrastus/järjestö- yms. toiminta is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.000	Reject the null hypothesis.
8	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Ongelmat ihmissuhteissa/perheessä is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.292	Retain the null hypothesis.
9	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Asumisolosuhteet is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.001	Reject the null hypothesis.
10	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko fyysinen terveys (sairaudet) is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.441	Retain the null hypothesis.
11	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Heikko psyykinen terveys is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.204	Retain the null hypothesis.
12	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Yksinäisyys is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.244	Retain the null hypothesis.
13	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Syrjinnän ja kiusaamisen kokeminen is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.018	Reject the null hypothesis.
14	The distribution of 8 d) vaikeuttavat tekijät: Tuen puute opintoihin liittyen is the same across categories of 3) Toimipiste (ns. kotikampus, jonka koulutusohjelmassa olet opiskelijana).	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.766	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is .05.

Case Processing Summary

	Cases			
	Included		Excluded	
	N	Percent	N	Percent
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Koulutusjohto	760	76.4%	235	23.6%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Opettajat	987	99.2%	8	.8%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Opiskelijat	978	98.3%	17	1.7%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Opiskelijajärjestöt	766	77.0%	229	23.0%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Opinto-ohjaaja	919	92.4%	76	7.6%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Terveystenhoitaja	485	48.7%	510	51.3%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Lääkäri	274	27.5%	721	72.5%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Psykiatrinen sairaanhoitaja	244	24.5%	751	75.5%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Opintopsykologi	228	22.9%	767	77.1%
8 a) Arvioi vuorovaikutusta: Korkeakoulupappi	219	22.0%	776	78.0%
8 f) Vaikutusmahdollisuus: Opiskelijajärjestötoiminta	776	78.0%	219	22.0%
8 f) Vaikutusmahdollisuus: Opetus-/opiskelumuotojen kehittäminen	905	91.0%	90	9.0%
8 f) Vaikutusmahdollisuus: Palautteen anto (esim. opintojaksoista)	971	97.6%	24	2.4%
8 f) Vaikutusmahdollisuus: Oman tutkintosisällön suunnittelu	907	91.2%	88	8.8%
8 f) Vaikutusmahdollisuus: Vapaamuotoinen yhdessäolo muiden opiskelijoiden kanssa	909	91.4%	86	8.6%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Koulutusohjelman rakenne	990	99.5%	5	.5%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Opintojen etenemisjärjestys	988	99.3%	7	.7%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Opintojen etenemistahti	981	98.6%	14	1.4%

9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Opintojen sisällöllinen monipuolisuus	982	98.7%	13	1.3%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Yhteistyö yritysten kanssa	980	98.5%	15	1.5%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Opetuksen taso	989	99.4%	6	.6%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Mahdollisuus vaikuttaa oman tutkinnon sisältöön	977	98.2%	18	1.8%
9a) Arviosi koulutusohjelman onnistuneisuudesta seuraavissa: Mahdollisuus kansainvälistymiseen	979	98.4%	16	1.6%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Sähköinen opinto-opas	741	74.5%	254	25.5%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta MyNet	889	89.3%	106	10.7%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Opiskelijatutoreiden antama ohjaus (opiskelun alussa)	716	72.0%	279	28.0%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Opinto-ohjaajien antama ohjaus	917	92.2%	78	7.8%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Opettajien antama ohjaus	962	96.7%	33	3.3%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Työharjoittelun ohjaus	582	58.5%	413	41.5%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Opinnäytetyöohjaus	483	48.5%	512	51.5%
10 a) Arviosi ohjauspalveluiden onnistuneisuudesta Uraohjaus	326	32.8%	669	67.2%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Opintotoimisto	811	81.5%	184	18.5%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Kirjaston palvelut	960	96.5%	35	3.5%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: IT-tukipalvelut	516	51.9%	479	48.1%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Kansainvälisyyspalvelut	327	32.9%	668	67.1%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Ura- ja rekrypalvelut	242	24.3%	753	75.7%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Terveys- ja hyvinvointipalvelut	363	36.5%	632	63.5%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Opintotukipalvelut	326	32.8%	669	67.2%
11 a) Tukipalveluiden toimivuus: Opiskelijaravintola- ja kahvilapalvelut	979	98.4%	16	1.6%
12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Opetustilat	989	99.4%	6	.6%

12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Yleiset tilat	991	99.6%	4	.4%
12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Liikuntatilat	369	37.1%	626	62.9%
12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Opiskelijajärjestöjen tilat	434	43.6%	561	56.4%
12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Ulkotilat	822	82.6%	173	17.4%
12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Atk-laitteet	972	97.7%	23	2.3%
12 a) Tilojen ja laitteiden toimivuus: Av-laitteet	708	71.2%	287	28.8%
12 c) Arviosi seuraavista Oppimisen ilmapiiri	987	99.2%	8	.8%
12 c) Arviosi seuraavista Viestintä (tiedottaminen)	978	98.3%	17	1.7%
12 c) Arviosi seuraavista Opiskelijajärjestötoiminta	577	58.0%	418	42.0%
12 c) Arviosi seuraavista Opiskelijatapahtumat (liikuntapäivä, rekrymessut, tempaukset)	608	61.1%	387	38.9%